

כנסת הרבנים

**קוד אתי
מקצועי**

**כנסת הרבנים
התשפ"ה/2025**

כנסת הרבנים קוד אתי מקצועי¹

כרבנים ורבות² אנו נמצאים בעמדה מיוחדת. אנו עוסקים בהנהגה ובלימוד, בהכוונה, בהדרכה ובלוויה. מצופה מאתנו הן לפעול והן לחיות כאנשים שיכולים לעורר השראה ברגעי אושר, ולהוות נוכחות רוחנית בזמנים מאתגרים. בבואנו לנווט את העבודה הקדושה שלנו, נדרש מאיתנו להבין כיצד להפעיל השפעה חיובית ומוסרית ולהיות מעורים בחייהם של חברי הקהילות שלנו וכן כיצד להתמודד עם מצבים אפשריים של שימוש לרעה בכוח ושליטה שאנו עלולים לקבל. קוד אתי מקצועי זה ("הקוד" או "הקוד האתי") מביא בצורה ברורה סדרה של נורמות שינחו את חברי וחברות כנסת הרבנים כיצד עלינו להתנהל עם האנשים שסובבים אותנו בשאיפתנו לגלם ניקיון כפיים, כבוד ומוסר ברמות הגבוהות ביותר ובעבודתנו כמנהיגי דת. הקוד חל על כל חברי וחברות כנסת הרבנים, ולא משנה היכן וכיצד הם פועלים, במהלך הקריירה שלנו וגם לאחר הפרישה לגמלאות.

קוד זה נשען על ערכים מהכתבים ומהמסורת היהודיים, ובייחוד אותם ערכים שמעצבים את היחסים הבין-אישיים שלנו (מצוות שבין אדם לחברו). הוא נשען גם על ההכרה המסורתית שכאשר נגרם נזק, יש צורך לטפל בנזק. אף על פי שלא כל פעולה או חוסר פעולה שגורמים לחוסר נוחות או תחושת זלזול עולים לכדי הפרה של הקוד, הקוד האתי הזה שואף לספק הדרכה והכוונה שרבנים צריכים לפעול על פיהם כדי למנוע נזק ולטפח מערכות יחסים בריאות ומכבדות עם חברי הקהילות שלהם ועם העמיתים שלהם.

חשוב לציין שהקוד מבחין בין התנהגויות מחייבות לאלה שרק מומלצות. אנא, היו ערים להבדל הדק בין השימוש במילים כמו חובה/חייב או אסור, שמציינים הכרח מוחלט, לבין השימוש במילים כמו המלצה/מומלץ, מוצע, או כדאי, שאינן מביעות את אותו תוקף מוחלט.

אנחנו מכירים בכך שרבים מחברי וחברות כנסת הרבנים שייכים גם לאיגודים מקצועיים אחרים שאימצו קוד אתי משלהם. אם חברה/בכנסת הרבנים מפרה את הקוד האתי של גוף אחר שאליו הם שייכים, הרי שהפרה זו היא כשלעצמה הפרה של הקוד האתי של כנסת הרבנים. לפיכך, אם ארגון מקצועי אחר מוצא שחברה/בכנסת הרבנים הפרה את הנורמות האתיות שלהם, כנסת הרבנים תניח באופן אוטומטי שהחברה/הפרה גם את הקוד האתי של כנסת הרבנים (כאשר תובא לידיעתה ההפרה האחרת). כמו כן, כנסת הרבנים תתמוך בכל פסיקה של ארגון שמעסיק או מסמיך את חבריו.

אנו מכירים בכך שקוד אתי לעולם לא יוכל לספק הכוונה בכל מצב. תקוותנו היא שקוד זה יעודד שיחות חשובות בנושא התנהלות מקצועית ויספק הכוונה במקרים מורכבים. אנא צרו קשר עם מתאמת/קבלת התלונות (Ethics Coordinator—EC) של כנסת הרבנים, לאיש/אשת הקשר המקצועי לוועד הכבוד או ליו"ר ועד הכבוד בכל שאלה או חשש בנוגע למקרה ספציפי. לשאלות שקשורות לפרקים 17 ו-18, אנא צרו קשר עם מנהל התפעול (COO) של כנסת הרבנים או ליו"ר ועד ההלכה (The Committee on Jewish Law and Standards – CJLS).

¹ הקוד האתי תורגם מאנגלית למהדורה זו בעברית וכן לספרדית, מה שמשקף את הקהילה הבין-לאומית שנהנית משירותיהם של הרבנים והרבות של התנועה המסורתית/קונסרבטיבית. בכל מקרה של סתירה בין המהדורות, המהדורה הקובעת היא המקור באנגלית.

² נעשה מאמץ לנסח את הקוד האתי באופן הפונה לכל המגדרים. אנו מתנצלות במידה ויש טעויות ניסוח מגדריות.

שתי תפיסות מרכזיות מהוות את אבן הפינה של מחויבותה של כנסת הרבנים לתת עדיפות לביטחון בקהילות שנהנות משירותיהם של רבני ורבות כנסת הרבנים, ואלה מצוינות לאורך המסמך. התפיסה הראשונה היא ההכרה בחשיבות הפניה לגופים מקצועיים בתחומים הרלוונטיים, כגון מומחים בבריאות הנפש ובמשפטים, כאשר מתעוררות שאלות מסוימות—מתוך הבנה שהידע והמומחיות שמצויים בידיהם אינם נכללים ברוב ההכשרות לרבנות. והתפיסה השנייה היא עיקרון השקיפות. כאשר העבודה הרבנית נעשית בשקיפות—היא גלויה לעין ונעשית במקום ובזמן שאחרים יכולים להפריע לה—הדבר מייצר תנאים לביטחון כלכלי ואישי. כאשר אנחנו נוקטים את הצעדים הנכונים שיבטיחו ביטחון, אנחנו מייצרים תנאים שיאפשרו לקהילות שלנו להיות מקומות מטפחים, נמרצים, מוסריים ומקודשים.

אושר על ידי הוועד הפועל של כנסת הרבנים
6 בספטמבר 2024
ג' באלול התשפ"ד

תוכן העניינים

6.....	הקדמה
6.....	הקוד האתי המקצועי
6.....	ועד הכבוד
6.....	הדרישה ללמוד את הקוד ולדיווח עצמי על הפרות
7.....	הגדרות ומושגים:
9.....	פרק 1: נורמות לגבי הטרדה, אפליה, התעללות והתנהגות בלתי הולמת
10.....	התעללות פיזית
10.....	התעללות מינית והטרדה מינית
11.....	בריונות ובריונות רשת
11.....	פעולות מפלות
11.....	התעללות נפשית
11.....	התנהגות פוגענית שמערבת כפייה, או טקסי השפלה
12.....	פרק 2: נורמות לגבי נקמה והגשת תלונה בתום לב
13.....	פרק 3: נורמות לגבי הסכמים לשמירת סודיות
14.....	פרק 4: נורמות לגבי נושאים משפחתיים
15.....	פרק 5: נורמות לגבי קטינים
15.....	התעללות מינית ופיתוי של קטינים
15.....	חובת הדיווח
15.....	גבולות עם קטינים שאינם בני משפחה
16.....	גבולות לשיחות ולפגישות אחד-על-אחד עם קטינים
17.....	גבולות פיזיים ומיניים עם קטינים
17.....	גבולות רגשיים והתנהגותיים עם קטינים
17.....	גבולות בנושא הבית ותחבורה עם קטינים
18.....	גבולות בנושא תקשורת אלקטרונית עם קטינים
18.....	מלונות, לינת לילה, ושבתונים עם קטינים
19.....	פרק 6: נורמות לגבי גבולות בין בוגרים
19.....	גבולות
19.....	קשרים מיניים
20.....	קיום קשר רומנטי עם חבר/ת קהילה
22.....	פרק 7: נורמות לגבי מתן כבוד והוקרה ביודעין לאדם שביצע מעשים נתעבים
23.....	פרק 8: נורמות לגבי מי שהתעללו מינית בילדים
24.....	פרק 9: נורמות לגבי התערבות של עוברי אורח
25.....	פרק 10: נורמות לגבי הליכים משפטיים
26.....	פרק 11: נורמות לגבי מעצר או חקירה של חבר/ת כנסת הרבנים בידי רשויות החוק
27.....	פרק 12: נורמות לגבי ניקיון כפיים בהתנהלות עם עמיתים
27.....	עבודה משותפת במסגרת המקצועית
27.....	חברי וחברות כנסת הרבנים שעובדים באותו מוסד
28.....	פיקוח מוסרי והתעללות רגשית/התנהגות בלתי נאותה
28.....	יחסים עם רבנים/רבות בדימוס
29.....	חברי/חברות כנסת הרבנים שחולקים קהילה
29.....	רבנים בתפקידי התנדבות או מנהיגות לא רשמית
30.....	בין בעלי מקצוע יהודיים בקהילה
31.....	פרק 13: נורמות לגבי פעילות ברשתות החברתיות
32.....	פרק 14: נורמות לגבי הונאה
32.....	דוגמאות להונאה

32	מעילה בכספים
33	קרנות של כספים להקצאה על פי שיקול דעת (Discretionary Funds - קרן הרב/ה)
34	התנהלות פיננסית פרטית
35	פרק 15: נורמות לגבי התנהגות בלתי הולמת הקשורה להתמכרות
36	פרק 16: נורמות לגבי ציות לוועד הכבוד
37	פרק 17: נורמות לגבי פרקטיקה דתית
37	מעמד יהודי וגויור
37	עריכת טקסי חתונה וסידור גט (גירושין)
37	עריכת טקסי חתונה
	פרק 18: נורמות לגבי התנהלות של חברי וחברות כנסת הרבנים
38	בניקיון כפיים בכל הנוגע לכנסת הרבנים
38	רשומות
38	דמי חבר
38	מדיניות כנסת הרבנים
38	מדיניות אזורית
38	סמיכה פרטית
39	סידור גיטין/גירושין
40	פרק 19: נורמות לגבי סודיות
40	גבולות הסודיות
41	סיכום

הקדמה

הקוד האתי המקצועי

הקוד האתי המקצועי של כנסת הרבנים מנחה את חברי כנסת הרבנים למלא באופן אישי וקולקטיבי את התחייבויותיהם כך שיגנו על האנשים ועל הקהילות שנהנים משירותיהם של רבני כנסת הרבנים. הקוד שואף לשמור על קדושת הרבנות באמצעות פירוט הציפיות הברורות שמקדמות בטיחות, אמון וטוהר מידות. כל חברי כנסת הרבנים מחויבים להסכים לציית למדיניות של כנסת הרבנים, ונדרשים להישמע, הן במסגרת המקצועית ובחיייהם האישיים, לנורמות האתיות המובאות בקוד. חברי כנסת הרבנים מתחייבים באופן קולקטיבי לטפח ולשמר רבנות מכבדת ומוסרית באמצעות הישמעות לנורמות האלה.

ועד הכבוד

ועד הכבוד היא ועדה קבועה בכנסת הרבנים שהוקמה מכוח החוקה של כנסת הרבנים. משימת ועד הכבוד היא לשמור על קדושתם וניקיון כפיהם של חברי כנסת הרבנים, ולהגן על האנשים והקהילות שנהנים משירותיהם של רבני כנסת הרבנים. יו"ר הוועד וחבריו נבחרים על ידי נשיא כנסת הרבנים, ומוטל עליהם לבחון תלונות על הפרות של הקוד האתי של כנסת הרבנים ולפעול בהתאם. כנסת הרבנים מתייחסת בכובד ראש להתנהלות של חבריה. על ועד הכבוד מוטל היישום בפועל של הקוד האתי הזה ולוודא שקיימים כלים למתן דין וחשבון במקרים שבהם חברי כנסת הרבנים אינם עומדים בסטנדרטים שנקבעו.

תהליכי בירור תלונות של ועד הכבוד [מפורסמים באתר כנסת הרבנים](#).

הדרישה ללמוד את הקוד ולדיווח עצמי על הפרות

כל חברי כנסת הרבנים מחויבים לציית להוראות הקוד הזה. הנורמות האלה מכירות בחובות שאנחנו מקבלים על עצמינו כרבנים, ובציפיות שנקפיד הקפדה יתרה על כללי האתיקה בהתנהלות בינינו לבין עצמנו ובינינו לבין העם היהודי. מסמך זה ישמש את ועד הכבוד בבואו לטפל בתלונות על התנהגות בלתי-הולמת ולקבוע אם רב/ה הפר/ה את הקוד. כל החברים מחויבים ללמוד את הקוד ולוודא שהם מבינים את הנורמות שבו ואת מטרתו.

אם חבר/ה בכנסת הרבנים נוכח/ת לדעת שהפר/ה את הקוד או שהם חוששים שמא אולי הפרו אותו, הם נדרשים לדווח על כך לוועד הכבוד. החברים יכולים ליצור קשר עם מתאמ/ת קבלת התלונות (Ethics Coordinator—EC), היו"ר או היו"ר המשותף של ועד הכבוד או לאיש/אשת הקשר המקצועי של כנסת הרבנים בוועד הכבוד. צעד זה משרת מספר מטרות:

- הוא מקדם שקיפות ומאפשר לרב/ה שחושב/ת ששגו או חושש/ת שמא שגו לשאת באחריות;
- הוא מספק עצות לרבנים במצבים מקצועיים מורכבים;
- הוא מספק לרבנים הזדמנות להיתמך על ידי ועד הכבוד בזמן שהם עוסקים במלאכת התיקון והצמיחה.

הגדרות ומושגים:

ההגדרות הבאות מובאות כאן במטרה להבטיח עקביות באופן שבו מבינים ומיישמים את הקוד האתי של כנסת הרבנים:

- **אלימות בתוך המשפחה** היא דפוס התנהגות במערכת יחסים זוגית, רומנטית או אינטימית שמטרתו להשיג או לשמר שליטה וכוח של אחד מהשותפים בקשר על האחר. התנהגות זו עשויה לכלול אלימות או שליטה פיזית, מינית, כלכלית, פסיכולוגית, רוחנית ו/או רגשית (כולל באמצעות תקשורת אלקטרונית). ראו גם הגדרות להתעללות נפשית, להתעללות כלכלית ולהתעללות פיזית להלן.
- **אפליה** היא מתן יחס לא הוגן או לא שוויוני לאינדיבידואלים או לקבוצות, על סמך זהותם או מאפיינים ממשיים או משוערים כגון גזע, מגדר, מין, נטייה מינית, גיל או מוגבלות. ראו בפרק 1 להלן דוגמאות לפעולות מפלות.
- **בריונות** היא דפוס של התעמרות פיזית, מילולית או פסיכולוגית (כולל באמצעות תקשורת אלקטרונית) שמטרתו לגרום, או שסבור לצפות שתגרום, לפחד, מצוקה או פגיעה באדם אחר. ראו גם הגדרה לבריונות רשת, וראו בפרק 1 להלן דוגמאות להתנהגויות שמהוות בריונות.
- **בריונות רשת** היא סוג של בריונות שבו אדם משתמש בטכנולוגיה כדי להטריד, לאיים, להשפיל או לתקוף אינדיבידואל או קהילה. מצב זה כולל להעלות לרשת או לאיים להעלות לרשת כל מידע פרטי (כולל אך לא מוגבל לתמונות או סרטונים) של כל אדם (כולל, אך לא מוגבל לחבר/ת קהילה, עמית/ה או כפיפה/ה), ללא הסכמתו, או להפיץ או לאיים להפיץ מידע על אדם במצב מביך או רגיש (כולל אך לא מוגבל לתמונות).
- **גזלות דעת (gaslighting)** ראו הגדרה להתעללות נפשית.
- **גנבה ספרותית** היא לקיחת קרדיט על רעיונות או חומרים של אדם אחר כאילו היו עבודת המעתיק, בעל פה או בכתב. כאשר חולקים רעיונות, חובה לציין את המקור שלהם.
- **הונאה** היא הטעיה מכוונת למטרת השגת רווח כלכלי פסול או במטרה לשלול זכויות מאדם אחר.
- **הטרדה** היא התנהגות שחושפת אדם להתנהלות בלתי רצויה או בלתי מקובלת, חמורה או נרחבת כל כך שהיא פוגעת ביכולתו להשתתף בחיי קהילה, פוגמת באופן משמעותי ברווחתו, מערערת את זכויותיו או מאיימת עליו בגלל זהותו. הטרדה יכולה להיות מילולית, פיזית, מינית, כולל באמצעות תקשורת אלקטרונית. היעד יכול להיות אינדיבידואל או קבוצת אנשים. ראו גם הגדרה להתנהגות מינית בלתי נאותה.
- **הסכמה** היא אישור או רשות שניתנים ברצון באמצעות מילים או פעולות חיוביות שמובנות על ידי כל הצדדים הרלוונטיים, לעסוק באקט מיני מסוים בזמן מסוים. נותן ההסכמה יכול לחזור בו בכל רגע נתון.
- **התנהגות מינית בלתי נאותה** ראו בפרק 1 להלן דוגמאות להתנהגויות שמהוות התעללות מינית או הטרדה מינית.
 - **הטרדה מינית** היא התנהגות בלתי רצויה ובלתי מקובלת בעלת אופי מיני או פעולות שמכוונות כלפי אדם אחר בגלל המין, המגדר, הזהות המגדרית או הזהות שלו. התנהגות זו יכולה לכלול התבטאויות או התנהגויות מילוליות ולא מילוליות, ישירות או באמצעות תקשורת אלקטרונית.
 - **תקיפה מינית/התעללות מינית/אלימות מינית** הם מגע, פעילות או התנהגות מינית שקורית ללא הסכמת הצד המקבל. זה כולל מגוון של התנהגויות, כולל לפיתה, מגע לא רצוי, נשיקה, או כפייה על אדם לבצע אקט מיני או לחזות באקט כזה.
- **התעללות מינית בילדים** היא מקרה שבו מבוגר/ת עוסק/ת בכל פעילות מינית עם קטינה/ה, ובכלל זה כל פעולה מינית או מגע מכל סוג שהוא.
 - **פיתוי קטין (grooming)** הוא התנהלות שבה אדם מבוגר נוקט שורה של התנהגויות תמימות לכאורה או חוצות גבולות, במטרה לזכות באמון ושיתוף פעולה

של ילד/ה, ו/או יצירת קשר עם הילד/ה, משפחתם או הקהילה שלהם במטרה לקיים פעילות מינית עם הילד/ה.

- **התעללות** ראו הגדרות להתעללות בילדים, להתעללות כלכלית, להתעללות מינית, להתעללות נפשית ולהתעללות רוחנית.
- **התעללות בילדים** היא פעולה כלשהי או סדרת פעולות שגורמות לילד/ה פגיעה, פוטנציאל לפגיעה או סיכון להיפגע, לרבות אלימות או הזנחה פיזית, מינית, פסיכולוגית או רגשית. היא נקראת גם התעמרות בילדים.
- **התעללות כלכלית** היא כל התנהלות לא נאותה שנעשית ללא הסכמה מדעת של אינדיבידואל, שמביאה לרווח כלכלי או אישי למתעלל/ת, הפסד כלכלי או אישי לאינדיבידואל, או נזק כלכלי לאינדיבידואל; או ניצול האינדיבידואל בכל צורה שמביאה למתעלל/ת רווח בלתי הוגן מתוך המקורות הכספיים של האינדיבידואל. התנהגות זו רלוונטית במיוחד למבוגרים פגיעים, כגון קשישים, בעלי מוגבלויות או בני-/בנות-זוג במערכות יחסים אלימות.
- **התעללות נפשית** היא התנהגות מכוונת שאין בה מגע, שבה אדם מעליב או משפיל אדם אחר, ובאופן כללי גורם לו לפחד, במטרה לשלוט בו ו/או בהחלטותיו (כולל באמצעות תקשורת אלקטרונית). ראו בפרק 1 להלן לדוגמאות של התנהגויות המהוות התעללות נפשית.
 - **גזלות דעת (gaslighting)** היא הפעלת מניפולציות על אדם כך שהוא מפקפק בתחושת המציאות שלו, בשפיות שלו או באופן שבו הוא חווה מאורע.
 - **כפייה** היא שימוש בכוח, איומים או הפעלת לחץ כדי לשכנע או לשדל אדם אחר לעשות דבר שאינו רוצה לעשות.
 - **מניפולציה** היא השפעה על הבחירות של אדם או שליטה בהן או בתוצאותיהן, כאשר התוצאות מיטיבות עם המניפולטור.
 - **פולחן אישיות** הוא מצב שבו אדם בעמדת כוח כובש אדם חלש יותר כך שהחלש יעריך בהערצה מוגזמת את בעל הכוח, ובעל הכוח מעודד ומטפח את הדינמיקה הזאת.
- **התעללות פיזית** היא הפעלת כוח פיזי או גרימת פגיעה פיזית לאדם בכוונה תחילה, ושיש בפעולות אלה סיכון לגרם, או שהם גורמים בפועל, לפגיעה בגוף או לנזק נפשי. ראו בפרק 1 להלן דוגמאות של התנהגות שמהווה התעללות פיזית.
- **התעללות רוחנית** היא ניצול סמכות דתית, או שימוש בחפצים, סמלים, טקסים, שפה או כתבים דתיים, כדי לתמרן אינדיבידואל או קבוצת אנשים, לכפות עליהם את רצונו של אדם אחר, להפעיל עליהם לחץ או לגרום להם לנזק.
- **חברה (בכנסת הרבנים)** הם רב/ה שהגישו טופס בקשת הצטרפות חתומה ואושרו בהצבעה בוועידה השנתית של כנסת הרבנים. בוגרי בתי המדרש של התנועה המסורתית/הקונסרבטיבית מתקבלים באופן אוטומטי כחברי כנסת הרבנים בוועידה השנתית של כנסת הרבנים בתוך שנה מהסמכתם.
- **חבר/ת קהילה (constituent)** הם מי שנהנים משירותיהם של רב/ה, לרבות חברי קהילה, סטודנטים, מועמדים לגיור, מתפללים, מטופלים, או כל אדם אחר שנהנה משירותי הרב/ה במסגרת תפקידם המקצועי כרב/ה.
- **טקס השפלה (hazing)** הוא פעילות כלשהי שמצופה מאדם שמצטרף לקבוצה או שייך אליה לבצע, כשהפעילות גורמת לו להשפלה או ביזוי, או להיות נתון להתעמרות, או שהיא מעמידה אותו בסכנה, גם אם הפגין נכונות להשתתף בפעילות.
- **ילד/ה, קטינה/ה, צעירה** משמשים לסירוגין בקוד זה ומתייחסים לכל מי שמתחת לגיל 18.
- **כפייה** ראו הגדרה להתעללות נפשית.
- **מניפולציה** ראו הגדרה להתעללות נפשית.
- **מרא דאתרא** הוא רב/ה שאחראית על קביעת הפרמטרים והמדיניות ההלכתיים עבור הקהילה, המוסד או הארגון.
- **ניאוף** הוא פעילות מינית מחוץ למסגרת הנישואין, ואינה מוגבלת לקשר פיזי בלבד.

- **נקמה** היא פעולה שלילית שננקטת או שמאיימים לנקוט כנגד אדם או מוסד בתגובה לכך שדיווח על התנהגות אסורה, סייע בחקירה בעניין או נקט צעד כלשהו כדי להכיר בהתנהלות אסורה או לטפל בה. הנקמה יכולה להיות תגובה לדיווח לוועד הכבוד או למקום העבודה על הפרת קוד אפשרית, והיא יכולה גם להיות נקיטת אמצעים להניא אדם מלדווח בעתיד על הפרה אפשרית של הקוד של כנסת הרבנים או של מקום העבודה.
- **פולחן אישיות** ראו הגדרה להתעללות נפשית.
- **פיתוי קטין (grooming)** ראו הגדרה להתנהגות מינית בלתי נאותה.
- **רב/רבה** בקוד הזה הם ספציפית חברי כנסת הרבנים. ראו הגדרה לחבר/ה.
- **רבנות** היא מכלול העבודה הרבנית הרוחנית ו/או המקצועית של רב/ה, תפקידים בעבודה, תקופת כהונתם או לשכתם.

פרק 1: נורמות לגבי הטרדה, אפליה, התעללות והתנהגות בלתי הולמת

מצופה מחברי וחברות כנסת הרבנים לציית לנורמות של התנהגות שמעודדות יחסים הדדיים בריאים וביטחון—פיזי, רגשי, רוחני ומיני. נורמות אלה חלות על אינטראקציות בין חברי כנסת הרבנים לבין אינדיבידואלים במסגרת מקצועית, אישית, משפחתית או קהילתית.

משום כך, כל התנהגות שמשפילה או מבזה אדם או שמסכנת את רווחתו היא הפרה של הקוד. הקוד אוסר על אפליה, הטרדה או התעללות מכל סוג שהוא, ועל כל התנהגות לא נאותה. אלה כוללים הערות מבזות או מנמיכות, עלבונות, השמצות או פעולות שליליות שננקטות נגד אדם על סמך זהותו, כולל צבע העור, רקע אתני, מגדר, זהות מגדרית, נטייה מינית או מוגבלות.

אף על פי שאלה הוגדרו לעיל, להלן **דוגמאות** להטרדה, התעללות ולהתנהגות מפלה שאסורות על פי הקוד. מטרת הבאת הדוגמאות היא להמחיש את ההתנהגויות, אך רשימה זו חלקית בלבד ואינה מקיפה את כל המקרים.

התעללות פיזית

- להכות, לחבוט באגרופים, לבעוט או לנשוך, או לאיים לעשות פעולות אלה;
- להשתמש בנשק כנגד אדם אחר או לאיים להשתמש בנשק. הנשק יכול להיות סכין, אקדח, חוט תיל, חבל או כל חפץ אחר שבאמצעותו ניתן לאיים על אחר.

התעללות מינית והטרדה מינית

- לגעת, לחפון, לצבוט, לחכך או ללטף אדם אחר, בכל חלק של גופו, כולל אך לא מוגבל לישיבן, שדיים או איברי המין, מעל או מתחת לבגדים, ללא הסכמתו;
- לגעת באדם אחר באמצעות אברי המין ללא הסכמתו;
- לבצע פעולה מינית עם אדם שאינו מסוגל לתת הסכמה מדעת משום שהוא שיכור מדי או שאינו כשיר קוגניטיבית;
- להפחיד או להפעיל לחץ פיזי או מילולי על אדם אחר, באופן מפורש או במרומז, כדי לגרום לו לקיים יחסי מין או לבצע כל סוג אחר של אקט, מגע או פעילות מיניים;
- לגרום לאדם באמצעות כפייה, איום או סחיטה, לשלוח תמונות או הקלטות שיש בהן עירום ושהן בעלות אופי מיני מפורש;
- להשתמש בשפה בעלת אופי מיני, בדיבור בעל פה או בהתכתבות עם אדם ללא הסכמתו;
- להפיץ או לאיים להפיץ דימויים, מדיה או כל תוכן אינטימי שהושג ללא הסכמה;
- לבצע כל התנהגות מינית או מגע מיני שמעורבים בהם קטין. (ראו גם פרק 5, נורמות לגבי קטינים).
- להפעיל לחץ על אדם אחר לעסוק בפעילות מינית או לבקש טובות הנאה בעלות אופי מיני;
- לאיים בעונש או להבטיח תגמול עבור התנהגות מינית;
- להציג חומרים או תמונות בעלי אופי מיני.

בריונות ובריונות רשת

- להטריד אדם אחר פיזית, מילולית, או באמצעים אלקטרוניים באופן כזה שסביר לצפות שהוא יושפל או ירגיש מאוים, פיזית או רגשית;
- לפגוע פגיעה פיזית או לאיים לפגוע פגיעה פיזית;
- לגרום נזק לרכוש של אחר, או להסתיר או לקחת את הרכוש;
- להדיר אדם מקבוצה או מפעילות במטרה לפגוע בו, ו/או לעודד אחרים לסלוד ממנו;
- לקרוא למישהו בשמות גנאי מעליבים או משפילים;
- להפוך אדם לשעיר לעזאזל או לעשות מתיחה שגורמת לו או מיועדת לגרום לו למבוכה;
- לפרסם ברשת הערות או תמונות פוגעניות, משפילות או מביכות, אם בפרטי ואם בציבורי;
- לשלוח הודעות טקסט, בשיחה פרטית או בקבוצה, שיש בהן תוכן או תמונות פוגעניות, מעליבות או משפילות;
- ליצור פרופיל מזויף או להשתמש בזהותו של אדם אחר בכל רשת חברתית לשם העלאת תכנים שסביר שיגרמו למבוכה או לדאגה;

פעולות מפלות

- לומר דברים שיש בהם רמיזות משפילות אודות מגדר, גיל, מוגבלות, מין או זהות של אדם אחר;
- לספר בדיחות שיש בהם סטריאוטיפים מעליבים;
- להקניט אדם אחר בגלל גילו או גילו המשוער, גזע, צבע או לאום;
- להקניט אדם אחר בגלל התפתחותו הפיזית, מוגבלות, מעמד סוציו-אקונומי, מין, מגדר, נטייה מינית, זהות מגדרית או תפקודי גוף.

התעללות נפשית

- לתקוף אדם מילולית שוב ושוב באופן אישי;
- להתנהג בתוקפנות פיזית באופן שחודר למרחב האישי של אחר, לדוגמה, להשליך חפצים לעבר אדם אחר;
- להתעלם מאדם או לבודד אותו מהזולת באופן מכוון ושגרתי;
- להשתמש בשיטות של גזלות דעת, כפייה או מניפולציה.

התנהגות פוגענית שמערבת כפייה, או טקסי השפלה

- לדרוש מאדם אחר או להכריח אותו:
- להיות חשוף לדיבור פוגעני או מזלזל, או לשמש כעבד או שפחה לאדם אחר;
- לקחת חלק בכל פעילות בלתי חוקית;
- להשתתף בפעילות שמעמידה אותו בסכנה פיזית, לדוגמה, להיחשף לתנאי מזג אוויר קיצוניים ללא הגנה מתאימה;
- לשתות אלכוהול, לעשן סיגריה או סיגריה אלקטרונית או להשתמש בסמים;
- לצרוך כל חומר בלתי הולם או מסוכן, או להימרח בחומר כזה על הגוף בכוח;
- לקבל סטירות, מכות, כוויות או סימון הגוף באמצעות ברזל מלובן, או לעסוק בהשחתה עצמית, או לבצע פעולות כאלה על אדם אחר.

פרק 2: נורמות לגבי נקמה והגשת תלונה בתום לב

חיוני שאנשים יוכלו לדווח על הפרות קוד ללא חשש. מי שמתייצב ומגיש תלונה נגד רב/ה, עושה זאת לעיתים קרובות בחשש רב ובחרדה גדולה מחמת התפקיד שממלאים הרבנים בקהילה. אנחנו מאמינים שדיווח הוא דבר חיובי ולא פעולה מזיקה. משום כך, קוד זה כולל נורמות לגבי נקמה, כחלק מהמחויבות של כנסת הרבנים ליצור אווירה שמעודדת אנשים לדווח כאשר מתרחשת הפרה או כאשר יכול להיות שהתרחשה הפרה.

נקמה מתייחסת לכל פעולה שלילית, הפחדה, איום או אפליה נגד אדם או מוסד משום שהגיש תלונה, השתתף במאמצים לבדוק עובדות, או סייע בכל דרך לטפל בתלונה בנושא אתי. זה כולל אם הדבר נעשה בתפקיד רשמי בוועד הכבוד או מטעם מקום עבודתו של החבר/ה, במסגרת תהליך לברור התלונה.

נקמה מתייחסת גם לאדם או מוסד שנוקטים כל פעולה שלילית נגד אדם אחר או מוסד אשר:

- מדווח או מנסה לדווח על הפרת הקוד לוועד הכבוד; או
- מסר עדות או משתף פעולה בתהליך חקירה של ועד הכבוד; או
- מדווח או מנסה לדווח למקום העבודה של הרב/ה על התנהלות שמפרה את הקוד.

הנקמה אסורה כתגובה לפעולות שכבר ננקטו וגם כאשר היא מיועדת להניא אדם או למנוע ממנו מלדווח על הפרת קוד אפשרית. לחבר/ה אסור:

- לנקום באינדיבידואל על כך שדיווח, רצה לדווח או השתתף בתהליך של ועד הכבוד;
- לנקום באינדיבידואל על כך שדיווח, רצה לדווח או השתתף בתהליך בדיקה במקום עבודתו של הרב/ה;
- לנקום באינדיבידואל שדיווח למשטרה או שמחפש סעד משפטי.

נקמה כשלעצמה מהווה הפרה של הקוד, ודיווח על הנקמה עלול להביא להשלכות משל עצמן, או להחרפת ההשלכות של ההפרה המקורית שדווחה.

הגשת תלונה בתום לב לעולם לא תיחשב לשון הרע (הפצת אמיתות שליליות על אדם) או הוצאת שם רע (מידע שלילי שעשוי להתברר בסופו של דבר כלא אמיתי). תלונה מוגשת בתום לב כאשר היא אינה מתעלמת באופן מכוון מעובדות שעשויות לשלול או להפריך את התלונה ואינה מוגשת למטרה לא נאותה.

גם אם בסופו של התהליך של ועד הכבוד יימצא שהרב/ה לא הפר/ה את הקוד, אין משמעות הדבר שהתלונה הוגשה שלא בתום לב. אם אדם מגיש תלונה בתום לב אך ועד הכבוד מחליט שלא היתה כאן הפרה של הקוד, כל המעורבים במקרה עדיין מוגנים מנקמה.

תלונות שמוגשות במטרה להטריד, להפחיד או לשלוט ברב/ה אינן בתום לב והן מהוות הפרה של הקוד.

פרק 3: נורמות לגבי הסכמים לשמירת סודיות

לעיתים נעשה שימוש בהסכמי שמירת סודיות (NDA – non-disclosure agreements)³ כדי להימנע מטיפול בעבירות ונזק אמיתיים. במצבים רבים ניתן לעשות בהם שימוש כאמצעי מזיק שמונע מקורבן של התנהגות לא נאותה לדבר על מה שקרה. איננו תומכים בשימוש ב-NDA כדי להשתיק דפוסי התנהגות או עוולות. כאשר משתמשים בהם כיאות, הסכמים אלה מאפשרים לשני הצדדים באירוע של התנהגות בלתי הולמת לסגור מעגל ולעבור הלאה באופן שמכבד את כל הגורמים המעורבים.

משום כך, בכל⁴ מקרה שבו חבר/ת כנסת הרבנים חותמת/ת על הסכם לשמירת סודיות שעשוי להפר את הקוד הזה, יש להכניס להסכם סעיף שקובע שכל אחד מהצדדים רשאי לשתף את ועד הכבוד בפרטי המקרה אם תתקיים חקירה מטעם ועד הכבוד או אם תהיה דרישה לדווח דבר מה לוועד הכבוד.

³ ההתייחסות ל-NDA כאן היא רק להסכמים לשמירת סודיות. הקוד אינו מביע עמדה בעניין non-disparagement agreements – הסכמי אי השמצה.

⁴ לעיתים חתימה על NDA היא הליך שגרתי בתחומים לא רבניים, כגון חקר שוק. כאשר חבר/ת כנסת הרבנים מתבקשים לחתום על NDA בסיטואציה כזו, עליהם ליצור קשר עם יו"ר ועד הכבוד או עם מישהו מהצוות המקצועי של כנסת הרבנים שקשור לוועד הכבוד.

פרק 4: נורמות לגבי נושאים משפחתיים

המצוות וערכי היהדות מעודדים אותנו לבנות מערכות משפחתיות שמקנות ביטחון, אהבה, כבוד והערכה. מצופה מחברי כנסת הרבנים לציית לכל המצוות ולגבולות המוסריים של הקשרים המשפחתיים שלהם ושל אחרים. הם אינם רשאים להתנהג בצורה פוגענית כלפי בני משפחתם או לערער את הגבולות של משפחה אחרת באמצעות ניאוף.

הדברים הבאים מהווים הפרה של הקוד:

אלימות בתוך המשפחה או בין בני-זוג. אסור לחברי כנסת הרבנים להפעיל אלימות מכל סוג שהוא נגד הבעל או האישה, או בן- או בת-הזוג, לרבות התעללות פיזית, מינית, כלכלית או נפשית.

התעללות בבית. אסור לחברי כנסת הרבנים להתעלל בכל דרך שהיא במי מבני ביתם או להזניח אותם בשום צורה. זה כולל אך לא מוגבל להתעללות פיזית, מינית או נפשית בקטינה/ה, במבוגר/ת, או במבוגר/ת עם מוגבלות.

התעללות בקשישים. אסור לחברי כנסת הרבנים להתעלל בכל דרך שהיא בקשישים או להזניח אותם בשום צורה, כולל התעללות פיזית, כלכלית, מינית או נפשית.

אי-מתן גט. במקרה שרב/רבה ובן-/בת-הזוג שלהם מחליטים להתגרש, על הרב/ה לתת או לקבל מיד את הגט או כל מתכונת הלכתית אחרת לגירושין. אסור לרב/ה, משום סיבה שהיא, לעכב או לאיים לעכב מתן גט או לסרב לקבל גט או כל מתכונת הלכתית אחרת לגירושין.

ניאוף. אסור לחברי כנסת הרבנים להיות מעורבים בכל סוג של ניאוף, שמוגדר כפעילות מינית מחוץ למסגרת הנישואין ואינו מוגבל לקשר פיזי בלבד.

פרק 5: נורמות לגבי קטינים

חברי כנסת הרבנים מחויבים לבריאותם ולביטחונם של כל הילדים. ערך מרכזי זה דורש הבנה מעמיקה של החובות והאחריות שלנו כלפי הצעירים שאותם אנחנו משרתים. במקרה שקטינה/ה חווה משבר נפשי, על חברי כנסת הרבנים לפנות לייעוץ ולהכונה של איש/אשת מקצוע מוסמכת/ת בתחום בריאות הנפש בנוגע לצעדים הבאים, ולשמור תיעוד של האינטראקציה ושל הסיבות לה.

התעללות מינית ופיתוי של קטינים

אסור לחברי כנסת הרבנים להיות מעורבים בהתעללות מינית או פיתוי של קטינה/ה, בכל צורה שהיא, לעולם. אם לחבר/ת כנסת הרבנים יש יסוד סביר להניח שעמית/ה או חבר/ה אחר/ת של כנסת הרבנים מתעללת/ת מינית בקטינה/ה או מפתה אותם, הם מחויבים לדווח על ההתנהגות החשודה הן לרשויות החוק והן לוועד הכבוד.

חובת הדיווח⁵

במדינות רבות ברחבי העולם מתן חיסיון לכוהני דת מעוגן בחוק. אך כאשר יש יסוד סביר לחשוד שקטינה/ה נתונה להתעללות או התעמרות (מכל סוג שהוא), חברי כנסת הרבנים **חייבים** לדווח על החשד להתעללות לרשויות החוק או לרשות האמונה על הגנת ילדים. כאשר יש לרב/ה חשש בעניין התנאים החוקיים של החיסיון באותה מדינה, הם **נדרשים** להתייעץ עם איש/אשת מקצוע מוסמכת/ת בעלי מומחיות בתחום, כשהמגמה היא לדווח לרשויות החוק. שימו לב שקיימת גם חובת דיווח במקרים של מחשבות אובדניות או רצחניות (ראו להלן, גבולות לשיחות ופגישות אחד על אחד עם קטינים).

אם רב/ה מגלה שילד/ה בארגון או בקהילה שלהם סבל/ה בעבר מהתעללות, עליהם להתייעץ מיד עם איש/אשת מקצוע מוסמכת/ת מתחום המשפט בעלי מומחיות בנושא שינחו אותם בעניין החובות החוקיים שלהם במדינה שבה הם נמצאים וכיצד עליהם לדווח על ההתעללות. מדינות רבות דורשות דיווח לרשויות החוק, אפילו אם המתעללת/ת לכאורה כבר נפטרה ואפילו אם הילד/ה כבר בוגר/ת.

כל רב/ה שמטפלת/ת במצב של התעללות אפשרית בתוך הקהילה או במקום העבודה שלהם חייבת/ת להכיר במגבלות ההכשרה שלהם ותפקידם הרוחני. משום כך, כנסת הרבנים דורשת מכל רב/ה שבמסגרת תפקידם מעניקה ליווי רוחני למשפחה שיש בה חשד להתעללות בילד/ה לקבל ייעוץ מקצועי מבעלת/ת מקצוע מוסמכת/ת מתחום הנפש ומבעלת/ת מקצוע מתחום המשפט שיש להם מומחיות בנושא. הרבנים נדרשים להישמע לכל ההנחיות של רשויות החוק והרשויות הרשמיות האחרות (לדוגמה, שירותי הרווחה) ו/או לציית לצו הגנה מבית המשפט.

על כל הרבנים לציית לצו הגנה מבית המשפט או מבית דין צבאי, אפילו במקרה שהילד/ה חוגגת/ת טקס של מעגל החיים או ציון של אבן דרך.

גבולות עם קטינים שאינם בני משפחה⁶

רבנים הם מופת בשמירה על גבולות ובמערכות יחסים בריאות. חשוב שרבנים שעוסקים בתחומים

⁵ קציני דת המשרתים בצבא ארצות הברית חייבים לציית להוראות הצבאיות בכל הנוגע לתקשורת סודית/חסויה. ועד הכבוד מודע לכך שקודים צבאיים של התנהגות עשויים להיות שונים בעניין חובת הדיווח. כל קוד מקצועי אחר שנבדל מדרישות כנסת הרבנים מחייב פנייה לייעוץ מול רכז/ת האתיקה של כנסת הרבנים, יו"ר ועד הכבוד, נציג/ת אזורי/ת של ועד הכבוד, או איש/אשת הקשר המקצועי/ת לוועד הכבוד.

⁶ הוראות פרק זה מתייחסות לגבולות עם קטינים שאינם בני משפחה, וכאשר נאמר קטינה/ה הכוונה לקטינה/ה שאינו בין משפחה, אלא אם כן נאמר מפורשות אחרת.

שונים בעבודה הרבנית יוכלו ליצור חיבור עם הקטנים ולהדריך אותם. כמו כן, חיוני שהם יציבו גבולות וישמרו עליהם כדי להימנע אפילו ממראית עין של התנהגות בלתי הולמת עם קטינה. התנהלות זאת מאפשרת לאנשים לזהות ביתר קלות אם מישהו חוצה את הגבול. לחברי כנסת הרבנים אסור לעולם להיות מעורבים בהתעללות מינית או פיזית, בהתנהגות מפתה, הטרדה, הטרדה מינית, טקסי השפלה, בריונות או בריונות רשת שמכוונים כלפי קטינה.

החלק הבא של הקוד משרטט את הגבולות הראויים בהתנהלות עם קטנים שאינם בני משפחה עבור כל חברי כנסת הרבנים.

גבולות לשיחות ולפגישות אחד-על-אחד עם קטנים

כל אינטראקציה בין חבר/ת כנסת הרבנים לבין קטינה חייבת להתרחש כך שהם גלויים לעין וניתן להפריע להם. השאיפה כאשר נפגשים עם קטינה אחד על אחד, הפגישה תתקיים במקום ובזמן שאנשים אחרים יהיו בנמצא ויוכלו לראות את האינטראקציה ולהפריע לה. במקרה שהרב/ה יהיה/תהיה לבד/ה בבניין, על הפגישה להיות ידועה להורה/אפוטרופוס של הקטינה או למבוגר/ת אחר/ת שיכול/ה לצפות באינטראקציה או להפריע לה. בעת קביעת מועד לפגישה עם קטינה, על חברי וחברות כנסת הרבנים להביע במפורש את ההעדפה לנוכחות מבוגר/ת נוסף/ת. בפגישה וירטואלית, הפגישה תתועד ביומן, ויש לאפשר להורה/אפוטרופוס או איש/אשת צוות אחר/ת גישה לפגישה (לינק להצטרפות וכד'). ראוי שהפגישות האלו לא תתקיימנה מאוחר בלילה. כל פגישה מתוזמנת עם קטינה המתקיימת במרחב פרטי (כגון משרד) חייבת להיות גם גלויה לעין וגם ניתנת להפרעה על ידי אחרים. הדבר כולל (אך אינו מוגבל ל-) פגישות ליווי רוחני, ביקורי בית, פגישות לקראת אירועי מעגל חיים, פעילות המתקיימת במגורים פרטיים, מסעות, כנסים ומשלחות. שמירה על סודיות עבור חבר הקהילה חיונית לעבודה הרבנית, וניתן להשיג זאת תוך הבטחה שהאינטראקציה תהיה גלויה לעין וניתנת להפרעה, על ידי יישום חלק מאמצעי הזהירות הבאים⁷:

- לבחור להיפגש בזמן שבו אנשים נוספים נמצאים בדרך כלל באותו מרחב.
- להשתמש במקום ציבורי או נגיש, או במרחב שבו נוכחים אנשים נוספים (כגון חברי/ות צוות אחרים/ות) או שעשויים לעבור בו.
- אם הפגישה מתקיימת בחדר עם חלונות - יש לוודא שהרב/ה נראה/ית למי שנמצא/ת מחוץ לחדר דרך החלונות (כלומר, לא לסגור את התריסים).
- אם הפגישה מתקיימת בחדר ללא חלונות - יש להשאיר את הדלת פתוחה במעט כך שהרב/ה יהיה/תהיה נראה/ית מבחוץ (ולהשתמש במכשיר רעש לבן לשמירה על פרטיות).
- אם הפגישה מתקיימת באופן מקוון - יש לוודא שחבר/ת צוות נוסף/ת מודעת/ת לקיום הפגישה ושיש לו/ה גישה לחדר הפגישה הווירטואלי.
- לתעד את הפגישות בלוח שנה משותף, כך שחברי/ות צוות אחרים/ות יהיו מודעים/ות לקיומן - כולל פגישות מקוונות (ניתן לעשות זאת תוך הסתרת שמות לשם שמירה על סודיות).
- ליצור יומן מעקב לתיעוד הביקורים (פנים אל פנים, וירטואליים או טלפוניים), כולל אמצעי הזהירות שננקטו - למשל, תיעוד סידור החדר וכיצד הוא נצפה או נגיש לגורם חיצוני.

לחברי כנסת הרבנים אסור, בשום מקרה, לעשות את הדברים הבאים עם קטין/ה:

- לספר בדיחות או להעיר הערות גסות לקטינה/ה, או לקיים כל שיחה עם הקטינה/ה שיש בה רמיזות מיניות או סיפורים מיניים.
- ליזום דיונים או להתבדח על חייו הרומנטיים או המיניים של קטינה/ה, לרכל על קשרים רומנטיים או מיניים בין קטנים, או לעודד קשרים רומנטיים בין קטנים.
- להורות לקטינה/ה לשמור סוד או להסתיר מידע מהוריו, מאפוטרופוס חוקי או מכל מבוגר אחר.

⁷ בנסיבות מסוימות, כגון עבודת ליווי רוחני עם constituents המרותקים לביתם, ייתכן שלא ניתן יהיה ליישם יותר מאמצעי זהירות אחד. במידת האפשר, יש להשתמש במספר אסטרטגיות, כדי להבטיח את הרמה הגבוהה ביותר של שקיפות ובטיחות. יש לשים לב שהמבוגר/ת הנוסף/ת ("צופה/מפריע" הפוטנציאלי) יכול/ה להיות בן/בת משפחה, מטפלת וכד' - ואינו/ה חייב/ת להיות עמית/ה לעבודה.

- להביע זלזול בכל דרך שהיא במשפחה, באמונתו/ה או בדעות הפוליטיות של הקטינה.
- לדבר אל קטינה בצורה פוגענית או מבזה.
- להבטיח לקטינה חיסיון מלא על כל מידע שישתפו איתם.
- פלרטוט עם קטינה. זה כולל עיסוק בכל התנהגות מילולית או לא מילולית שנראית כאיתות על עניין רומנטי/מיני או משיכה כלפי הקטינה.

אנו מכירים בכך שיש עתים שבהן שיתוף קטינה בפרטים על החיים האישיים עשוי להיות הולם - למשל, כאשר מעניקים ליווי רוחני לקטינה המתמודדת עם זהות/ה המינית, או במסגרת חינוכית שבה הדגש הוא על יהדות ויחסים בין-אישיים. אם חברי כנסת הרבנים בוחרים לשתף, יש לעשות זאת בזהירות, בשיקול דעת ובתשומת לב, ותוך התחשבות בהקשר המתאים לגיל הקטינה.

על הרבנים לפעול לפי הוראות חובת הדיווח בנוגע לגילויים של התעללות, הזנחה, פגיעה עצמית, מחשבות אובדניות או מחשבות על פגיעה בזולת, כפי שנדון לעיל בקוד.

גבולות פיזיים ומיניים עם קטינים

- לחברי כנסת הרבנים אסור לעולם לחשוף קטינה לפורנוגרפיה, לחומרים בעלי אופי מיני מפורש או לכל פעילות מינית, גם אם לא מעורבים בהם מגע או קרבה פיזית.
- לחברי כנסת הרבנים אסור להעניש קטינה בעונש גופני או להפעיל אלימות כלשהי כלפיהם, כולל (אך לא מוגבל ל-) חבטות אגרופ, מכות, נשיכות, סטירות או בעיטות. אולם הם רשאים לקיים מגע פיזי כדי למנוע מילד/ה לגרום נזק לעצמם או לאחרים.
- אסור לחברי כנסת הרבנים לקיים קרבה פיזית ממושכת, כמו השתהות במגע, עם קטינה. על מגע להפגנת תמיכה או ברכת מזל טוב להיות מוגבל; חיבוק קצר, אחיזה מהירה בזרוע, טפיחה בגב או לחיצת יד. הקטינה צריכה להיות מי שיוזם את המגע.
- כל מגע פיזי, במסגרת הגבולות לעיל, יתרחש אך ורק במקום גלוי לעין, וצריכים להיות בהסכמה הדדית.
- אסור לחברי כנסת הרבנים להתנהג בצורה מינית או באופן שיכול להתפרש כנושא אופי מיני, כולל אך לא מוגבל לחיבוק (למעט כמפורט לעיל), נשיקה, לטיפה, ישיבה על הברכיים, עיסוי, דגדוג, חיכוך, נגיעה באיברי המין, היאבקות, משחק פיזי פרוץ, או הצלפה בישבן באמצעות מגבת או חפץ אחר.

גבולות רגשיים והתנהגותיים עם קטינים

- לחברי כנסת הרבנים אסור לספק, להראות או לחלוק כל מידע בדבר גישה לאלכוהול, סמים, כלי עישון אלקטרוניים, סיגריות או חומרים פורנוגרפיים.
- מגבלה זאת אינה כוללת שיחות בנושא התמכרות או חששות בריאותיים אחרים של הקטינה, ובלבד שמתקבלת הסכמה מהורה/אפוטרופוס. במקרה שהגילוי בנושא ההתמכרות נוגע להורה/אפוטרופוס עצמו/ה, יש לקבל הסכמה מהורה/אפוטרופוס אחר/ת, או מאיש/אשת מקצוע מתחום בריאות הנפש כאשר הגילוי בנוגע להתמכרות נוגע להורה/אפוטרופוס.
- לחברי כנסת הרבנים אסור לטפח או לעודד קשר שמבוסס על פולחן אישיות, ועליהם להיות זהירים שלא לאפשר לקטינה לפתח כלפיהם פולחן אישיות שמכוונת אליהם/ן.

גבולות בנושא הבית ותחבורה עם קטינים

- לחברי כנסת הרבנים אסור לעולם להזמין קטינה אליהם הביתה, אלא אם נוכחים מבוגרים אחרים כל משך הביקור והורה/אפוטרופוס של הקטינה נתן לכך את אישורו, או אלא אם הקטינה מוזמן/ת למפגש משחק או להתכנסות על ידי ילדו/ילדתו של הרב/ה, או בן/בת

משפחה קטינה/אחרת שלו/שלה.

- לחברי כנסת הרבנים אסור לעולם לבקר בבית של קטינה ללא נוכחות של הורה/אפוטרופוס של הקטינה.
- אסור לחברי כנסת הרבנים לנסוע במכונית לבד עם קטינה. במקרה חירום, יש לקבל הסכמה מפורשת מהורה/אפוטרופוס.

גבולות בנושא תקשורת אלקטרונית עם קטינים

על חברי כנסת הרבנים להיות מודעים לכך שכל תקשורת אלקטרונית אחד-על-אחד עם קטינה, מאוחר בלילה או בשעות היום, במיוחד אם אינה קשורה לעבודתם, עלולה להוות חציית גבול. חברי כנסת הרבנים צריכים לקבל הסכמה מפורשת של הורה/אפוטרופוס לפני התכתבות עם קטינה, ולצרף את הורה/אפוטרופוס לקבוצת הודעות הטקסט, או בוגר אחר מהצוות.

על חברי כנסת הרבנים להיות ערים לכך שיש הבדל מהותי בין חשבונות פרטיים לבין חשבונות מקצועיים ברשתות החברתיות. אם חבר/ת כנסת הרבנים מקיימת/ת תקשורת עם קטינים בחשבון מקצועי ברשתות החברתיות, חייבת להיות לחבר/ת צוות נוסף/ת גישה לחשבון ולהודעות הפרטיות.

מומלץ בחום לנהוג על פי קווי היסוד לתקשורת עם קטינים המובאים להלן:

- יש להשתמש רק בחשבונות מקצועיים למטרת תקשורת עם קטינים ברשתות חברתיות (כתובות אימייל, מספרי טלפון וחשבונות ברשתות החברתיות);
- כאשר משתמשים בחשבון פרטי ברשתות החברתיות, יש להקפיד שכל תוכן הזמין לקטינים מותאם לגילם.
- יש להשתמש רק בחשבונות מקצועיים ברשתות חברתיות בתקשורת עם קטינה.
- אין לשחק במודע משחקי מחשב עם קטינים בפלטפורמות המשחקים;
- כאשר יוזמים שיחה עם קטינה מחשבון מקצועי ברשת החברתית, יש להבהיר באופן מפורש את מטרת השיחה (לדוגמה, בנוגע לאירוע בבית הכנסת או של קבוצת הנוער, בהמשך לשיעור, וכד');;
- אין לפרסם תמונות/סרטונים של קטינים ברשתות החברתיות ללא אישור חוקי מתאים מההורים או אפוטרופוסים;
- במקרה שקטינה חווה משבר נפשי, יש לפנות למטפל/ת מוסמכ/ת מתחום בריאות הנפש לשם ייעוץ והכוונה בעניין הפעולות שיש לנקוט, ולשמור תיעוד של התקשורת ואת הסיבות לקיומה.
- אם יש צורך בתמונות של קטינים למטרות שקשורות לעבודה, יש לאחסן אותן על פלטפורמה משותפת בעבודה או למחוק אותן מיידית לאחר העלאתן.

מלונות, לינת לילה, ושבתונים עם קטינים

הנורמות הבאות תקפות בכל שבתון קהילתי או אירוע שמערב לינת לילה, כאשר מעורבים בו קטינים:

- **במלון, אכסנייה או כל מקום שמספק חדרים ללינה:**
 - אסור לחברי כנסת הרבנים להיות מבוגר/ת יחיד/ת בחדר עם קטינה;
 - על חברי כנסת הרבנים לישון בחדר נפרד ובמיטה נפרדת;
 - אסור לחברי כנסת הרבנים להזמין קטינה שישנו אצלם בחדר;
 - ואסור לחברי כנסת הרבנים להיות בחדר של קטינה בזמן שהקטינה מחליפה בגדים, מתקלחת או ישנה.
- **במסגרת של מחנה, אכסניה או ריטריט:**
 - אסור לחברי כנסת הרבנים לחלוק אוהל, מיטה או מיטת קומתיים עם קטינה.
- אסור לחברי כנסת הרבנים להיראות ללא בגדים או בהלבשה תחתונה בפני קטינים.

- אסור לחברי כנסת הרבנים ללון בחדר שמחובר לחדר של קטינה.
- אסור ש"חדר החולים" במלון או בשבתון יהיה מחובר לחדר של חבר/ת כנסת הרבנים.

פרק 6: נורמות לגבי גבולות בין בוגרים

המושג היהודי של "כבוד הבריות" – הכבוד וההתחשבות שלהם זכאים כל בראיו של אלוהים – הוא עיקרון מנחה ששופך אור על האופן שבו חברי כנסת הרבנים צריכים להתנהל כאשר הם מנוטים מערכות יחסים רומנטיות וקשרים מיניים. משום כך, השמירה על גבולות עם חברי הקהילה וההקפדה על הנורמות שבקוד האתי בעניין מערכות יחסים רומנטיות ומיניות הן חיוניות במימוש כבוד הבריות.

גבולות

על כל חברי כנסת הרבנים להימנע אפילו ממראית עין של התנהגות לא נאותה. כל פגישה מתוזמנת עם חברי הקהילה ועמיתים המתקיימת במרחב פרטי (כגון משרד), חייבת להיות גם גלויה לעין וגם ניתנת להפרעה על ידי אחרים. הדבר כולל (אך אינו מוגבל ל-) פגישות ליווי רוחני, ביקורי בית, פגישות לקראת אירועי מעגל חיים, פעילות המבוססת על מגורים פרטיים, מסעות, כנסים ומשלחות. עיקרון חיסיון המידע בעבודה הרבנית הוא חיוני עבור חברי הקהילה, ואכן ניתן לשמור על סודיות ובו בזמן לוודא שהפגישה גלויה לעין וניתנת להפרעה אם נותנים את הדעת על⁸:

- לקיים את הפגישה בשעה שאנשים אחרים בדרך כלל נמצאים במקום;
- לקיים את הפגישה במקום פומבי או נגיש, או במקום שבו אחרים (כגון חברי צוות אחרים) נוכחים ושהם עשויים לעבור בו;
- לתעד את המפגשים ביומן משותף כך שאנשי צוות נוספים יידעו על קיום הפגישה (ניתן לתעד את הפגישה בלי לציין שמות כדי שיישארו חסויים);
- לנהל פנקס שבו נרשמים הביקורים ואמצעי הזהירות שננקטו, למשל, ציון סידור החדר שגלוי לעין או נגיש לאדם מבחוץ;
- אם הפגישה מתקיימת בחדר עם חלונות, לוודא שמי שנמצא מחוץ לחדר יכול לראות את הרבה/ה (כלומר, לא לסגור וילונות וכד');;
- אם הפגישה מתקיימת בחדר ללא חלונות, להשאיר את הדלת פתוחה מעט כך שניתן לראות את הרבה/ה מחוץ לחדר (ולהפעיל מכונת רעש לבן כדי לשמור על הפרטיות);
- אם הפגישה נערכת בצורה מקוונת, לוודא שאיש/אשת צוות נוספת/ת יודעת על קיום הפגישה ושיש להם גישה לחדר הפגישות הווירטואלי.

קשרים מיניים

חברי כנסת הרבנים שבחרים להיות פעילים מינית חייבים לחתור לאינטראקציות מיניות בריאות, שכוללות שמירה על גבולות מיניים. כל אינטראקציה מינית:

- חייבת להיות בהסכמה;
- לעולם לא תשפיל או תבזה אחר באופן פומבי או פרטי;
- לעולם לא תאלץ מישהו לעשות משהו שאינו רוצה לעשות;
- חייבת לדאוג לבטיחותם של שני הפרטנרים המיניים;

⁸ במקרים מסוימים, כגון בעבודה עם חברי קהילה שמרותקים לבתייהם, ייתכן שלא יהיה אפשרי לנקוט ביותר מאחד מהאמצעים המוצעים. כאשר הדבר אפשרי, יש לנקוט באסטרטגיות רבות ככל שניתן כדי לוודא את הרמה הגבוהה ביותר של שקיפות ובטיחות.

- לעולם לא תעמיד מישהו באופן מודע בסכנה, לרבות לחשוף אותו ביוזעין למחלת מין או לחבל באמצעי מניעה.

קיום קשר רומנטי עם חבר/ת קהילה

ככל בני האנוש, רבנים זקוקים לאהבה ולחברה וצריכים להביע את מיניותם בדרכים בריאות באמצעות מערכות יחסים בהסכמה. הסכמה אפשרית רק כאשר שני הצדדים נמצאים בעמדות כוח פחות או יותר שוות וכאשר פחד, כפייה או מניפולציה נעדרים לחלוטין מהקשר. מסיבה זו, רבים סבורים שלעולם לא תוכל להיות הסכמה בין רב/ה לבין חבר/ת קהילה, שהרי הפער ביחסי הכוחות גדול מדי. אחרים מאמינים שהניסיון לאסור יחסים כאלה מתעלם ממצאות החיים ובסופו של דבר מעודד סודיות.

כנסת הרבנים תומכת ברבניה ששואפים למצוא זוגיות בריאה. החלק הזה בקוד מתווה תהליך שבאמצעותו רבנים שמוצאים קשר רומנטי בתוך הקהילות שלהם יוכלו לפתח את מערכות היחסים האלה בצורה אתית ובשקיפות ארגונית. אנחנו מכירים בכך שאף מדיניות או תקנון לא יוכל להביא בחשבון או למנוע לחלוטין כל ניסיון לנצל לרעה כוח. גם כאשר מערכת יחסים זוגית או אינטראקציה מינית מתקיימת בהסכמה הדדית ומלאה ואינה אסורה על פי חוק או על פי מדיניות הארגון, הרי שעדיין עולות פה שאלות אתיות נוספות. להבהרות ושאלות בעניין יחסים זוגיים או מיניים, אנא התקשרו ל-EC של כנסת הרבנים, לאיש/אשת הקשר המקצועי לוועד הכבוד או ליו"ר ועד הכבוד.

יתרה מכך, כפי שצוין בהקדמה, רבים מחברי כנסת הרבנים משויכים לגופים מקצועיים אחרים שאימצו קוד אתי. הציפייה של כנסת הרבנים היא שאם מי מחבריה הפר את הקוד האתי של האיגוד המקצועי שלו, הרי שהפרה זו היא כשלעצמה הפרה של הקוד האתי של כנסת הרבנים. לפיכך, אם הקוד האתי של האיגוד המקצועי מחמיר יותר מהקוד של כנסת הרבנים, חבר/ת כנסת הרבנים חייב/ת לציית לנורמות שאימץ האיגוד המקצועי שלהם.

מפאת מעמדם ותוארם, רבנים נמצאים בעמדה של כוח וסמכות רוחנית. משמעות הדבר היא שאינטראקציות רומנטיות או מיניות מסוימות ומערכות יחסים זוגיות מפרות את הקוד באופן אוטומטי. גם כאשר הדבר מותר על פי חוק, אסור לחברי כנסת הרבנים להציע, לבקש או להסכים למערכת יחסים או אינטראקציה רומנטית או מינית, או להיות מעורבים בה בכל דרך, עם מי שמצוין להלן, אלא אם הפסיקו את הקשר המקצועי וחיכו שנה לפני תחילת הקשר האישי:

- **אדם שהרב/ה מספק/ת לו בפועל או מציע/ה לו ייעוץ רוחני.** יש להפסיק את הקשר של יועץ רוחני-חבר קהילה, ואז לחכות שנה⁹ לתחילת הקשר הרומנטי או המיני. זאת עקב הפער ביחסי הכוחות שקיים בקשר בין רב/ה לחבר/ת קהילה והאפשרות שתתקיים העברה (טרנספרנס)—כאשר מתעוררים רגשות רומנטיים כלפי אדם שמספק ייעוץ או טיפול.
- **אדם שבינו לבין הרב/ה מתקיים קשר של ממונה-כפוף.** יש לחכות שנה בין סיום הקשר של ממונה-כפוף לתחילת הקשר הרומנטי או המיני, עקב יחסי המרות ההתחלתיים שבין הממונה לכפוף.
- **אדם שהרב/ה מכינים לגיור.** יש לחכות שנה מסוף תהליך הגיור לפני שמתחילים את הקשר הרומנטי או המיני. זאת עקב הפגיעות הטבעיות של אדם בתהליך גיור ביחס לאדם שמדריך אותו ועשוי לקבוע את סטטוס הגיור שלו.

⁹ השהיית הקשר לשנה נקבעה בהתבסס על מגוון גורמים, ביניהם סקירה של הקודים של ארגונים אחרים של אנשי דת ושל ארגונים מקצועיים אחרים, ובמיוחד של האגודה האמריקנית לפסיכולוגיה (the American Psychological Association – APA) שמקבלת את האפשרות של יחסים רומנטיים לאחר הפסקת הטיפול. המטרה של השהיית היחסים לשנה היא להבנות כמות מספקת של ביטחונות להסרת הפער ביחסי הכוחות בין שני האנשים ולמנוע חוקים מחמירים יתר על המידה בנושא יחסים שבהסכמה בין מבוגרים לאחר שהוסר הפער ביחסי הכוחות. (ראו אזהרה לעיל שחוקים נוקשים מדי מובילים לחשאינות).

- סטודנט/ית בוגר/ת, כאשר הרב/ה מחזיק/ה בתפקיד של פיקוח אקדמי כלשהו, או שיש להם השפעה על מימון הלימודים ו/או ההתקדמות בהם, ו/או הם נמצאים בעמדת השפעה או כוח על התוכנית האקדמית של הסטודנט/ית או על אפשרויות והזדמנויות בהשמה המקצועית. יש לחכות שנה מהזמן שבו מסתיימים הפיקוח האקדמי או ההשפעה לפני שמתחילים את הקשר הרומנטי או המיני. זאת עקב ההשפעה והכוח שיש באופן טבעי לאדם במעמד כזה על הסטודנט/ית.

במקרים שפורטו לעיל, כאשר מסתיימת שנת ההשגה, על הרב/ה למלא אחר ההוראות המפורטות מטה. בנוסף לכך, כאשר רב/ה מעוניינת ליצור קשר רומנטי, מיני או אינטימי-גופני אחר, עם חבר/ת קהילה, עובד/ת, מתנדב/ת, סטודנט/ית, משתתפ/ת בתוכנית, עמית/ה למקצוע, חבר/ה לעבודה או מי שקשור למקום העבודה של הרב/ה אך אינו עונה לאחת ההגדרות שפורטו לעיל, על חבר/ת כנסת הרבנים לפעול לפי ההנחיות המפורטות להלן:

- ליידע את כנסת הרבנים (את רכז/ת האתיקה, את איש/אשת הקשר המקצועי/ת לוועד הכבוד, את יו"ר ועד הכבוד, או את נציג/ת ועד הכבוד האזורי/ת), בשיחת טלפון או בכתב, ברגע שמתעורר בהם עניין רומנטי או מיני, במטרה לקבל הכוונה ולשם שקיפות;
- ליידע את מקום העבודה שלהם ברגע שמתעורר בהם עניין רומנטי או מיני, בשיחה אישית, בטלפון או בכתב, למש"א ו/או לשני חברי/ות הוועד המנהל, כולל ליו"ר. כאשר המדיניות במקום התעסוקה מחמירה יותר, יש לציית לה. במקרים שבהם לחבר/ת כנסת הרבנים יש חשש בנוגע להודעה מקומית, כל החלטה לוותר על הודעה כזו צריכה להתקבל בהתייעצות עם רכז/ת האתיקה, יו"ר ועד הכבוד, נציג/ת אזורי/ת של ועד הכבוד, או איש/אשת הקשר המקצועי/ת לוועד הכבוד;
- ליידע בכתב את בן/בת הזוג הפוטנציאליים שלכנסת הרבנים יש איש/אשת מקצוע מיומנת שפנויה לשוחח עם כל אחד מהם כדי לדון ביחסי הכוחות בתוך קשר עם רב/ה¹⁰.
- לוודא שלבן/בת הזוג הפוטנציאלי/ת ולמשפחתם יש מישהו אחר שישמש כרב/ה שלהם, (בצוות, בקהילה המקומית, או דרך פגישה מקוונת שתאורגן בסיוע המשרד של כנסת הרבנים).

אם הקשר הרומנטי או המיני יסתיים, יש ליידע על כך את כנסת הרבנים ואת המעסיק, ואסור לרב/ה לחזור ולספק שירותים רוחניים אחד-על-אחד לבן- או בת-הזוג לשעבר או לבני משפחתם הקרובה.

אם יש שאלות, או נושאים רגישים שצריך בהם סיוע בהתנהלות עם גבולות עם בוגרים, חברי כנסת הרבנים צריך להתייעץ עם רכז/ת האתיקה, יו"ר ועד הכבוד, נציג/ת ועד הכבוד האזורי/ת או איש/אשת הקשר המקצועי/ת לוועד הכבוד.

¹⁰ למרות שדרישה זו עשויה להרגיש מביכה ולא נוחה, על מנת להגן על שני הצדדים, זוהי דרישה לטובת בטיחות כולם. לרכז/ת האתיקה של RA יש מסמך תומך שידריך רבנים בתקשורת זו.

פרק 7: נורמות לגבי מתן כבוד והוקרה ביודעין לאדם שביצע מעשים נתעבים

רבנים אחראיים על שמירת טוהר מידות והגינות בקהילותיהם. מעצם מעמדם כמובילי הקהילה, לרבנים יש את הכוח לקבל החלטות טקסיות וארגוניות שמחזקות ומאדירות קולות מסוימים מעל הזולת, דבר שיכול להשפיע באופן משמעותי על חברי הקהילה שלהם.

מתן כבוד, הן טקסי והן לא טקסי, לחברי קהילה שהורשעו **כמבוגרים** בביצוע פשעים נתעבים (דהיינו רצח, אונס, התעללות והתעללות מינית) עלול להעביר מסר מרומז של הסכמה לפשעים שבוצעו או תמיכה בהם. ולכן **אסור** לחברי כנסת הרבנים לאפשר או לאשר ביודעין הענקת כבוד לאינדיבידואל כזה במסגרת ציבורית. במקרים שבהם חברי כנסת הרבנים אינם במעמד של מקבלי החלטות בתוך הארגון שלהם, הרב/ה **חייבים** ליצור קשר עם כנסת הרבנים כדי לדווח על הצעדים שנקט/ה בניסיון להבטיח עמידה בנורמה הזו.

מומלץ בחום שחברי כנסת הרבנים יימנעו מהענקת כבוד בקהילה לאנשים שהורשעו בפשעים שהשפיעו באופן משמעותי על הזולת, למשל פשעים שהביאו להרס כלכלי של אחר.

כמו כן, אם אינדיבידואל נמצא בחקירה פעילה בחשד שביצע אחד מהפשעים שהוזכרו לעיל, **מומלץ** לחברי כנסת הרבנים להימנע מהענקת כבוד לאותו אינדיבידואל בכל מסגרת קהילתית או ציבורית.¹¹

במקרה שבו אדם כזה לוקח חלק באירוע משמעותי במעגל החיים (למשל מניין בשבעה, בר מצווה, וכד'), הרב/ה יכול/ה לשקול לקיים טקס למוזמנים בלבד כדי למלא את הצרכים של המשפחה ובו בזמן לשמור על הביטחון והכבוד של הקהילה המורחבת. **(כאשר מדובר בעבירות מין נגד קטינה, יש לפעול על פי הוראות פרק 8 להלן)**. במקרים ומצבים לעיל, **מומלץ בחום** שהרב/ה יפנו להתייעצות עם איש/אשת מקצוע שמיומנת/ת בטיפול מוכוון טראומה, ויקבלו הדרכה והנחייה בעניין הטקס, ובעניין תקשורת וייעוץ רוחני עבור כל המעורבים.

¹¹ אין הכוונה שעל חבר/ת כנסת הרבנים למנוע באופן פעיל מבר/ת קהילה לכבד בן/בת משפחה באירוע משפחתי פרטי, כמו ברית, שמתקיימת בבית המשפחה, אולם על חבר/ת כנסת הרבנים לבחון את ההשלכות של עריכת הטקס או השתתפות באירוע כזה.

פרק 8: נורמות לגבי מי שהתעללו מינית בילדים

לחבר/ת כנסת הרבנים אסור לאפשר בידועין לקטיני/ה או בוגר/ת שהורשעו בביצוע פשע מיני בילד/ה או שנמצאים בחקירה בחשד שביצעו פשע מיני בילד/ה, להימצא בבית הכנסת או במבנים אחרים של הארגון שלהם אם ילדים עשויים להיות נוכחים במקום. במקרים שבהם חברי כנסת הרבנים אינם במעמד של מקבלי החלטות בתוך הארגון שלהם,¹² הרב/ה **חייב/ת** ליצור קשר עם כנסת הרבנים כדי לדווח על הצעדים שהם נקטו.

¹² במקרים שבהם הרב/ה המליץ/ה על קיום הנורמה שבקוד האתי אך דעתם נדחתה, ובית הכנסת או הארגון התיירו לאדם כזה להיכנס, על הרב/ה לפנות לכנסת הרבנים ולדווח על הנסיון לפעול על פי הנורמות של כנסת רבנים אך לא היתה להם הסמכות לעשות זאת.

פרק 9: נורמות לגבי התערבות של עוברי אורח

האיסור התנ"כי "לא תעמוד על דם רעך" מחייבת אותנו לקחת בחשבון את ההשלכות של יישום המשמעות המוסרית של ההוראה, ולא לעמוד מנגד כאשר נדרשת התערבות. כנסת הרבנים מחילה את העיקרון הזה על הדרך שבה אנחנו פועלים כאשר אנחנו לומדים על הפרה של הקוד או עבירה על החוק.

חברי כנסת הרבנים שהיו עדים להפרה של הקוד האתי, או שיש להם ידע ודאי שהיתה הפרה של הקוד, חייבים להתייעץ עם ה-EC, עם איש/אשת הקשר המקצועי לוועד הכבוד או עם יו"ר ועד הכבוד.

חברי כנסת הרבנים שמודעים שעובד/ת במקום עבודתם עבר/ה על החוק, חייבים להיוועץ ביועץ משפטי ולדווח על כך לוועד הכבוד.¹³ בכל מקרה שיש בו **חשד להתעללות** ראו פרק 5 (חובת הדיווח) לעיל.

¹³ קציני דת צבאיים בשירות פעיל בצבא ארצות הברית נדרשים לפעול על פי הקוד הצבאי.

פרק 10: נורמות לגבי הליכים משפטיים

רבנים מחזיקים בכוח וסמכות רבים ואמון הציבור הוא הבסיס לכבוד שמוענק להם. בו בזמן, אין לרבנים הכשרה משפטית בנושאים של הליכים משפטיים. משום כך, התפקיד ההולם לרבנים בהליך משפטי הוא לספק תמיכה רוחנית.

מעורבות בהליכים משפטיים מחייבת זהירות רבה. בטרם שוקלים מעורבות בהליך משפטי, על חברי וחברות כנסת הרבנים לקבל הנחיה מרכז/ת האתיקה, מיו"ר ועד הכבוד, מנציג/ת אזורי/ת של ועד הכבוד, או מאיש/אשת הקשר המקצועי/ת לוועד הכבוד, לפני מתן עדות. במצבים כאלה, רבנים עשויים לחוות תחושה של פגיעה מוסרית, ועליהם לפנות להנחיה ולתמיכה מתאימות.

חברי כנסת הרבנים חייבים לציית לכל זימון או צו מבית המשפט, כולל לצו בית משפט שמגביל אנשים מסוימים מלהשתתף באירוע מאירועי מעגל החיים או במפגש קהילתי אחר.

אסור לחברי כנסת הרבנים לספק עדות אופי עבור חבר/ת קהילה או עמית/ה כאשר עדות האופי ניתנת במטרה לבקש מבית המשפט להקל בעונש לאחר שהאדם הורשע בפשע נתעב (ראו דיון בפרק 7 לעיל).

במקרה שרב/ה תוהה אם ראוי שיעידו במקרה מסוים, עליהם להתקשר ל-EC, לאיש/אשת הקשר המקצועי לוועד הכבוד או ליו"ר ועד הכבוד לפני מתן העדות.

כאשר רב/ה מעיד/ה לטובת מישהו, או מספק/ת הצהרות או תצהירים בכתב - בין אם כעד/ת אופי ובין אם בכל תפקיד אחר - ההשפעה של אותה עדות עלולה לגרום לנזק רב, ולעורר חשש בנוגע ליכולתו/ה של הרב/ה לספק ליווי רוחני לשורדים ושורדות אחרים, לאנשים ולמשפחות המעורבים במקרה, או לאחרים במצבים דומים.

פרק 11: נורמות לגבי מעצר או חקירה של חבר/ת כנסת הרבנים בידי רשויות החוק

חבר/ת כנסת הרבנים שנעשו מודעים לחקירת משטרה שתלויה ועומדת כנגדם ו/או מועמדים לדין או נעצרו, חייבים לדווח על עצמם וליידע את ועד הכבוד על כך. חקירה, העמדה לדין, מעצר ו/או הרשעה אינם כשלעצמם הפרות של הקוד. הדיווח העצמי מאפשר שקיפות ושיח בעניין השאלה האם היתה כאן הפרת קוד. בנוסף, חברי כנסת הרבנים שמודעים על התנהגות בלתי חוקית של חבר/ה אחר/ת, והציבור עדיין לא מודע אליה משום שהאירוע טרם דווח או סוקר בתקשורת, חייבים לדווח עליה לוועד הכבוד ואם רלוונטי, גם לרשויות החוק.

חובתם של חברי כנסת הרבנים ליידע את ועד הכבוד אם:

- מודיעים להם שהם תחת חקירה או חשודים בביצוע עבירה פלילית כלשהי;
- הם פוטרו ממקום עבודתם עקב התנהגות בלתי הולמת;
- איגוד מקצועי אחר שאליו הם שייכים נקט או ינקוט נגדם צעדים משמעותיים.

פרק 12: נורמות לגבי ניקיון כפיים בהתנהלות עם עמיתים

היכולת לחלוק עבודת קודש עם עמיתים רבניים היא זכות וכבוד. עבודה משותפת עם אנשים שמחויבים לשרת את העם היהודי ואת התורה יכולה להיות ברכה הן לרבנים והן לאנשים ולקהילות שאותם הם משרתים.

במטרה לכבד את הקשרים האלה, חיוני שנתנהג זה כלפי זה בניקיון כפיים, שנתמוך זה בזה ונתייחס זה אל זה בכבוד ובהערכה, הן בציבור והן ביחידות.

אינטראקציות בין רבנים מתרחשות בתוך קהילות, ארגונים, בתי חולים ובמסגרות רבות אחרות שחוצות אזורים גיאוגרפיים.

- למען טובת העם היהודי, לרבנים אסור לעולם לזלזל ברבנים אחרים, ואין זה משנה אם הם מועסקים באותו ארגון או אותה קהילה או לא.
- למען טובת העם היהודי, לרבנים אסור לעולם לזלזל בארגון או קהילה שנהנים משירותיהם של רב/ה אחר/ת או להמעיט בערכם.
- זלזול וחילוקי דעות אינם היינו הך. זלזול משמעותו להמעיט בערך של חבר/ת כנסת הרבנים, עבודתם, או הארגון שאליו הם שייכים, או לדבר עליהם בצורה משפילה.

עבודה משותפת במסגרת המקצועית

חברי וחברות כנסת הרבנים שעובדים באותו מוסד

חברי וחברות כנסת הרבנים שמועסקים על ידי אותו מוסד או שעובדים יחד באותו מוסד חייבים לשאוף להתייחס זה כלפי זה בכבוד ובהערכה וברוח של שיתוף פעולה תמיד. התנהלות בשקיפות בתקשורת ובעניין ציפיות חיונית ליחסי עבודה אתיים ופוריים בין עמיתים.

בכל מסגרת ארגונית, אלא אם הוגדר אחרת מראש בתיאור תפקיד, הרב/ה הבכיר/ה הוא/היא המרא דאתרא ולהם יש את הסמכות לקבל החלטות בכל עניין שמשפיע על המדיניות ההלכתית והרבנית של הארגון. במקרים מיוחדים כאשר הרב/ה הבכיר/ה אינם זמינים עקב נסיבות מיוחדות, כגון מחלה או יציאה לחופשה ללא תשלום, יש להבהיר בכתב אם הוטל על רב/ה אחר/ת לקבוע מדיניות מנהלית או דתית.

בארגון שבו מספר רבנים חולקים את הרבנות ואין ביניהם רב/ה בכיר/ה יותר, כל ההחלטות בעניין הלכה (כאשר רלוונטי), וכן בעניין מדיניות רבנית ומנהלית יתקבלו במשותף או שתיקבע מראש מדיניות ארגונית שתכריע למי מהרבנים תהיה המילה האחרונה.

בארגון שבו עובדים מספר רבנים ואחד/אחת מהם הרב/ה הבכיר/ה, על הרב/ה הבכיר/ה לפעול למען קידום והתפתחות המקצועית של כל רב/ה הפועלים בארגון. למידע נוסף אודות קשרים בין ממונה לכפיף, ראו להלן "פיקוח מוסרי והתעללות רגשית/התנהגות בלתי נאותה".

פיקוח מוסרי והתעללות רגשית/התנהגות בלתי נאותה

פיקוח מוסרי בריא ובטוח מאפשר ביקורת בונה ומשוב אפקטיבי. ביקורת בונה אינה תמיד נעימה, אך היא אינה הפרת קוד.

ביקורת בונה היא ביקורת מכוונת לתוצאות. היא מתוכננת כך שתיטיב עם האדם המבוקר ותאפשר לו ללמוד כישורים שיעזרו לו לשפר את עבודתו. מחלוקת היא דבר טבעי בכל מקום עבודה. פיקוח מוצלח נותן מקום למחלוקות באופן ששם דגש על נקודות המבט השונות, אך מקדם שיתוף פעולה על ההבדלים הללו.

אסור לחברי כנסת הרבנים להתעלל רגשית בחברה/אחרת של כנסת הרבנים, באיש/אשת צוות מהארגון שלהם שאינם חברים בכנסת הרבנים, או בסטודנט/ית מתמחה בארגון, ואסור להתנהג כלפיהם בהתנהגות בלתי נאותה. חמור במיוחד אם חברה/אחרת של כנסת הרבנים מתעלל/ת רגשית באדם אחר במסגרת הפיקוח.

התעללות רגשית כוללת תקשורת מילולית, גופנית או אלקטרונית. פיקוח שהוא פוגעני רגשית עשוי לכלול:

- התקפות מילוליות על אדם אחר באופן אישי;
- צעקות, צרחות או נזיפות;
- השפלה פומבית;
- השלכה, שבירה או הטחה של חפצים או חלקי גוף, או פגיעה ברכוש;
- שימוש בשפת גוף או תנועות ידיים תוקפניות או פוגעניות במטרה להפחיד או להשפיל;
- התעלמות מאדם, בידוד או הדרתו מפגישות או שיחות מקצועיות;
- יצירת דינמיקה של גזלות דעת, כפייה או מניפולציה;
- מתן משוב שמבוסס על מגדר, מיניות, גזע, גיל, מוגבלות, נסיבות משפחתיות, מצב אישי או מאפיינים אחרים.

אם חברה/אחרת של כנסת הרבנים חושד/ת שאדם תחת פיקוחם הוא קורבן להתנהגות פוגענית או לא אתית (כפי שמוגדר בקוד), הפיקוח המוסרי מחייב אותם להתערב ולדווח למקום העבודה ולוועד הכבוד.

יחסים עם רבנים/רבנות בדימוס

למען טובת הקהילה, על הרב/ה בדימוס והרב/ה המכהנת/ת בפועל להפגין כבוד הדדי ולתמוך זה בזה במסגרת הקהילתית. מתווה לכבוד הדדי עשוי לכלול:

- הסכמה מראש על סמכויות משותפות בתקופת החפיפה ולאחריה;
- הפגנת כבוד זה לזה במילים ובמעשים;
- הכנת תשובה משותפת מראש לשאלות בעניין תפקידיהם.

הרב/ה בדימוס והרב/ה בפועל לא יטרידו, יפלו או יתעמרו זה בזה, כולל ערעור על סמכות, דיבור מזלזל או התעללות נפשית מכל סוג.

הרב/ה בדימוס יכירו בכך שהרב/ה בפועל הוא/היא מרא דאתרא. אם חברה/אחרת קהילה מבקש/ת מהרב/ה בדימוס לערוך טקס מטקסי מעגל החיים, על הרב/ה בדימוס לפנות לרב/ה בפועל ולבקש את רשותם/החלטתם.

למען טובת הקהילה, הרב/ה בפועל יכירו בקשר הארוך שנבנה בין חברי הקהילה לבין הרב/ה בדימוס, כמי שסיפק שירותים רוחניים לקהילה, ויעשו כל מאמץ לכבד ולתת עדיפות לצרכים הרגשיים

והרוחניים של חברי הקהילה.

רב/ה בדימוס יהיו גלויים עם הרב/ה בפועל וישתפו אותם בידע על הקהילה, כולל כל מידע שיש להם בעניין התעללות או הטרדה, בעבר או בהווה, בארגון, בקהילה או בקרב אינדיבידואלים.

רב/ה בדימוס לא ייקחו חלק בדיונים רשמיים או בשיחות סתמיות בעניין ההעסקה של הרב/ה המכהנת, או הערכת התפקוד שלו/שלה.

חברי/חברות כנסת הרבנים שחולקים קהילה

אנחנו חוגגים את ההזדמנויות המגוונות למעורבות בחיים ובהווה היהודיים, ואנחנו מעודדים את חברי כנסת הרבנים שחיים ועובדים באותה קהילה לשאוף לשיתופי פעולה אישיים ומקצועיים. זוהי ברכה לשרת קהילה במשותף, והקהילה נהנית מנוכחותם של הרבנים של כנסת הרבנים וממה שיש לכל אחד ואחת מהם להציע. כדי לחלוק קהילה בצורה מכובדת, יש צורך בשקיפות ותקשורת, ומחויבות בלתי מעורערת להתנהגות אתית וכבוד הדדי.

רבנים בתפקידי התנדבות או מנהיגות לא רשמית

רבנים רבים שייכים לקהילות או לארגונים שבראשם עומדים חברי/חברות כנסת הרבנים, או שהם מתנדבים, עובדים, משתתפים בתוכניות או לוקחים חלק בארגונים שמובלים על ידי חבר/ה בכנסת הרבנים. במקרים כאלה, הרבנים/רבות חייבים לכבד את המדיניות והסמכות הרבנית של הרב/ה שהועסקה/הוביל את אותה מסגרת ארגונית או מקצועית. אם רב/ה מבקש/ת מרב/ה אחר/ת לבצע תפקיד רבני ביחד איתם או עבורם, עליהם לציין במפורש אם מדובר בתפקיד התנדבותי או בעבודה בתשלום.

רב/ה שחבר/ה בקהילה או בארגון רשאי/ת לשרת בתפקיד ניהולי, למשל בפקידות הבכירה, כחבר/ה בוועד המנהל, או כחבר/ה באחת מהוועדות (תפילה, כוח אדם, תוכניות, מעורבות, יישוג [outreach], או בגיוס כספים).

בתפקידים המנהלי, חברי/חברות כנסת הרבנים יגבילו את פעילותם לתפקיד המסוים ואסור להם לפגוע בתפקידי הרב/ה בשלושת התחומים הבאים:

- **אירועי מעגל החיים:** הם לא יערכו טקסי מעגל חיים לחברי בית הכנסת או הקהילה ללא אישור של הרב/ה הבכיר/ה;
- **מרא דאתרא:** הם לא יפסקו פסיקה הלכתית עבור הקהילה או הארגון;
- **החלטות בעניין העסקה:** הם לא ישתתפו בכל תהליך או שיחה שבהם ניתנת הערכה על העבודה של רב/ה כלשהם או שמתקבלות בהם החלטות בעניין העסקת הרב/ה בארגון. (רבנים/רבות רשאים להזמין חברים אחרים בכנסת הרבנים שישירתו בתפקיד מנהיגות מתנדבת, בתנאי שלא ישתתפו בשיחות או בקבלת החלטות שנוגעות להעסקתם של חברים אחרים בכנסת הרבנים. אם רב/ה מבקש/ת מחבר/ה בכנסת הרבנים לשרת בתפקיד כזה, יש ליצור קשר עם כנסת הרבנים, ליידע אותה, ולהתייעץ בעניין הפעולות הנכונות שיש לעשות בנסיבות האלו).

בין בעלי מקצוע יהודיים בקהילה

- כאשר חבר/ת כנסת הרבנים מזמין אינדיבידואל להצטרף לקהילה או לארגון אחר, אסור שחברות זאת בקהילה או בארגון תשלול חברות או השתייכות קודמת של האינדיבידואל או של בני משפחתו.
- כאשר חבר/ת כנסת הרבנים שמועסק/ת במסגרת קהילתית או ארגונית מתבקש/ת לערוך טקס מטקסי מעגל החיים עבור משפחה/אדם שמשויך למספר מוסדות, המשפחה/האדם עשויים לצאת נשכרים מקבלת שירות ותמיכה מכל הארגונים שאליהם הם שייכים. משום כך, כאשר חבר/ת כנסת הרבנים מודעים לריבוי הארגונים שאליהם המשפחה/האדם משתייך, רצוי שיבקשו מהמשפחה/אדם רשות לחלוק מידע בפתיחות עם הרב/הרבנים האחרים בחיי המשפחה/האדם.
- כאשר חבר/ת כנסת הרבנים רוצה להקים קהילה או התארגנות **חדשה** במקום שבו קיימים ארגונים קהילתיים יהודיים מבוססים, עליהם ליידע בהקדם האפשרי את העמיתים במקום במטרה להציג בפניהם את היוזמה ולכונן יחסים ושיתופי פעולה.

פרק 13: נורמות לגבי פעילות ברשתות החברתיות

על כל חברי כנסת הרבנים להיות ערים לעובדה שלא חשוב אם נוכחותם במדיה החברתית נעשית בחשבונות פרטיים, ציבוריים או ב-Listserv, אין באמת פרטיות ברשת. משום כך, עליהם להתנהל ברשתות החברתיות ללא דופי. גם אם הפעילות המקוונת שלהם נעשית בפלטפורמה פרטית או בעמוד פרטי, ניתן לדווח עליהם לוועד הכבוד על הפרת הקוד.

כל פוסט, הודעה, תגובה והתכתבות ברשתות החברתיות, בחשבונות פרטיים ופומביים, כפופים לקוד. דוגמאות להתנהלות פסולה ברשתות החברתיות כוללות:

- תגובות או הודעות פרטיות בתגובה לפוסט שמפרות את הנורמות לגבי בריונות, בריונות רשת והטרדה מינית (ראו פרק 1);
- כל תוכן מקוון שמפר את הנורמות בעניין קטינים (ראו פרק 5 לעיל).

פרק 14: נורמות לגבי הונאה

על חברי כנסת הרבנים לדאוג לכך שעבודתם וענייניהם הכספיים יהיו ללא רבב¹⁴, הן בחייהם הפרטיים והן המקצועיים. חברי כנסת הרבנים לא יהיו מעורבים בעסקאות מפוקפקות או בכל התנהגות שיש בה הטעיה או הונאה. הונאה מתרחשת כאשר הרב/ה מעורב/ת בהטעיה מכוונת שמביאה להם רווחים בלתי חוקיים או שוללת זכויות מאדם אחר, והקוד אוסר על כל צורה של הונאה.

דוגמאות להונאה

הפעולות הבאות הן סוג של הונאה ומהוות הפרה של הקוד:

- אמירות שקריות, מטעות או כוזבות, שנאמרות בידועין בדיבור בפני קהל או בפגישה פרטית;
- הצגה מסולפת של מיומנויות ו/או ניסיון מקצועיים;
- לקיחת קרדיט על רעיונות, חומרים, דרשות, מאמרים או ספרים של אדם אחר;
- גנבה ספרותית של עבודתו של אדם אחר, בדיבור בפני קהל או בכתביה¹⁵;
- תביעת זכויות על קניין רוחני של אדם אחר, במיוחד של כפיף.

מעילה בכספים

לחברי כנסת הרבנים אסור להיות מעורבים במעילה בכספים. לאור התפקיד והסמכות הרבנית שלהם בבתי כנסת ובארגונים, יש לרבנים לעיתים קרובות שליטה על היבטים מסוימים של ניהול הכספים בארגון, כגון כספים המיועדים להקצאה לפי שיקול דעת (discretionary fund), קרנות תפעול (operations funds) קרנות למלגות, קרן עומדת (endowment fund), וכספים המיועדים למימון הפעילות, בנוסף לפיקוח על מקורות צדקה. משום כך, כדי לוודא שניצול והקצאת הכספים מכל החשבונות המשייכים לעבודה נעשים כראוי, חברי כנסת הרבנים חייבים לפעול בשיטות הבאות:

- להוסיף מורשה חתימה, אדם שמוכר לוועד המנהל ושמקבל הנחיות מההנהלה ומהרב/ה בעניין הדרישה לחשאיות בחלוקת הכספים, א להקים מנגנון של בקרה חצי שנתית כדי לבחון את החשבונות הפיננסיים וההוצאות.
- לוודא שבמקום עבודתם קיימת שיטה לבחינה קבועה של היסטורית חלוקת הכספים באופן ששומר הן על כבודם של מקבלי הכספים והן על שקיפות שתגן על כל המעורבים.
- בכל מקום עבודה של רב/ה, על להתקיים נוהל ברור ושקוף לבקרה פיננסית על כל תרומה או חשבון מסוג discretionary.
- על הרבנים לוודא שהמטרות שלשמן נאספים כל הכספים (למשל honoraria, מתנה במקום שכר לרב) ייקבעו באופן ברור ושקוף, כדי למנוע אי-בהירות או אי-הבנה.
- יש להפקיד את כל התרומות שנאספו ושמיועדות לקרן מסוימת באותה קרן ויש לציית לכל חוקי המדינה.
- על כל שינוי בהקצאת כספים יש לקבל את הסכמת התורם בכתב או את אישור הסמכות המנהלית של הארגון. יש להודיע על כך לחבר המנהלים ויש לציית לכל חוקי המדינה.

¹⁴ אנו מספקים בסעיף זה של הקוד הנחיות כלליות בלבד, משום שאנו יודעים שהארגונים שבהם עובדים חברי כנסת הרבנים עשויים להיות בעלי מבנים שונים עם אמצעי בקרה שונים. המטרה הכוללת היא להשיג שקיפות ואחריות; אין הכרח שכל חבר/ה יקפיד/תקפיד על כל הפרטים הספציפיים המפורטים להלן, אם הוא/היא פועל/ת לפי נהלי הארגון שלו/שלה המספקים בקרה דומה.

¹⁵ השימוש בבינה מלאכותית הופך נפוץ יותר ויותר, וכנסת הרבנית תצא בהבהרות אתיות נוספות על הדרכים שבהן שימוש לרעה בטכנולוגיה הזאת יכולה להיות סוג של גנבה ספרותית או הונאה.

קרנות של כספים להקצאה על פי שיקול דעת (Discretionary Funds - קרן הרב/ה)

חברי וחברות כנסת הרבנים חייבים לציית להנחיות שמפורטות בקוד, המובאות להלן, בעניין ה-discretionary fund:

- חברי כנסת הרבנים חייבים לציית לחוקי המדינה, ולחוק המקומי, הלאומי, המחוזי והממשלתי בעניין שימוש בכספים אלה.
- על חברי כנסת הרבנים להקים מערכת שקופה לביקורת ספרים (לפחות פעם בחצי שנה), ששומרת על חיסיון מקבלי הכספים, ושכל הרישומים יהיו נגישים לאדם נוסף.
- חברי כנסת הרבנים יוודאו שמורשה החתימה שומר את זהות מקבלי הכספים בסוד ואינו מוסר את שמותיהם או כל מידע אישי על אודותם למי שאינו נמנה עם האנשים שהוטל עליהם לבצע ביקורת על הקרן.
- חברי כנסת הרבנים חייבים לוודא שחלוקת הכספים לא מביאה רווח אישי לרב/ה. אסור להשתמש בכספים כדי לממן הוצאות אישיות או משפחתיות של הרב/ה. הרבנים יוודאו שקיימים נהלים מוסכמים ושקופים לשימוש בכספי הקרן להוצאות מקצועיות. ילדיהם של חברי כנסת הרבנים זכאים לאותו מימון מכספי הקרן שמקבלים כל הילדים בקהילה או בארגון, לדוגמה מימון מסע לישראל או קייטנת קיץ. יש להקים אמצעי בקרה נאותים, כגון ועדת חלוקת מלגות, כדי להבטיח עמידה בעקרון ההתנהלות הגלויה לעין וניתנת להפרעה.
- חברי כנסת הרבנים יספקו לוועד המנהל סיכום או דיווח על הפעילות בקרן פעם בשנה. כל הפרטים המזהים של מקבלי הכספים יישארו חסויים בסיכום/דיווח.
- דרכים מקובלות לשמירה על סודיות הדוחות:
 - o הסרת כל מידע מזהה אודות הנמענים בדוחות.
 - o הכנת סיכום מנהלים של חלוקת הכספים.
 - o פנייה לגורם מתאים אחר, המחויב גם הוא בסודיות, לסקירת היסטוריית חלוקת הכספים ולדיווח לוועד המנהל.

חברי כנסת הרבנים מחויבים לשקיפות פיננסית מוסרית:

- אסור לחברי וחברות כנסת הרבנים לשמש כמנהלים יחידים וכמורשי חתימה יחידים בכל קרן קהילתית.
- אסור לחבר/ת כנסת הרבנים לקבל ביוזעין תרומה מאדם שיש לגביו חשד ציבורי לביצוע עסקאות מפוקפקות או כל פעילות בלתי חוקית, גם אם התרומה מתקבלת כתרומה אנונימית.

התנהלות פיננסית פרטית

חברי כנסת הרבנים חייבים להקפיד על התנהלות אתית בעניינים פיננסיים פרטיים וישאפו לנהל את ענייניהם הכספיים בניקיון כפיים. הנחיות ליישום הוראה זו כוללות:

- לחברי כנסת הרבנים אסור להימצא בניגוד עניינים כלכלי, כלומר אסור להם להיכנס להסדר כספי עם חבר/ת קהילה או אדם שאיתו יש להם קשר במסגרת העבודה או הרבנות, כשהסדר יש פוטנציאל להביא לרווח או להפסד כספי.
- לחברי כנסת הרבנים אסור להשקיע בעסק או בקרן של חבר/ת קהילה או אדם שאיתו יש להם קשר במסגרת העבודה או הרבנות.
- חברי כנסת הרבנים יצייתו לכל הדרישות החוקיות בענייני כספים, כולל דיווח תקין על הכנסות והחזר הוצאות החייבות במס, תשלומי המיסים והחזרת חובות.
- לחברי כנסת הרבנים אסור להיות מעורבים במעילה בכספים, ואסור להם להשתתף בידועין או לשתף אחרים בהונאה פיננסית, כגון הונאת פונזי, או להמליץ על קרן השקעות.
- לחברי כנסת הרבנים אסור לשדל חבר/ת קהילה או אדם שאיתו יש להם קשר במסגרת העבודה או הרבנות להעביר אליהם כספים פרטיים, ואסור להם לבקש ליהנות מטובות הנאה כספיות מאדם שקשור לעבודה או למקום התעסוקה של הרב/ה.
- חברי כנסת הרבנים לא ייהנו משירותים מקצועיים של חבר/ת קהילה או אדם שאיתו יש להם קשר במסגרת העבודה או הרבנות בלי לשלם מחיר שוק הוגן על השירותים, מכיוון שלמערכות יחסים כאלה יש פוטנציאל לניצול לרעה של כוח או מניפולציה. אסור לחברי כנסת הרבנים לתמרן או לסחוט אדם, או לדרוש או לצפות לקבל שירותים בהנחה או בחינם מתוקף מעמדם הרבני.
- לחברי וחברות כנסת הרבנים אסור להציע את שירותיהם המקצועיים לחברי קהילה ללא תמורה או במחיר מוזל במטרה לשלוט בהתנהגותם של אותם חברי קהילה או להשפיע עליה (ובמיוחד כאלה שנמצאים בעמדת קבלת החלטות בעניין העסקתו של הרב/ה, גובה המשכורת, וכד').

פרק 15: נורמות לגבי התנהגות בלתי הולמת הקשורה להתמכרות

מצופה מחבר/ת כנסת הרבנים שסובל/ת מהתמכרות שיפנו לקבל ייעוץ מאיש/אשת מקצוע מוסמכ/ת בנושא החלמה וגמילה. כנסת הרבנים מחויבת לסייע לחבריה שמתמודדים עם התמכרות. כנסת הרבנים מעודדת את חבריה לפנות ל-EC כדי לקבל סיוע במציאת המשאבים שלהם הם זקוקים בתהליך ההחלמה שלהם. חברים יכולים לפנות גם למנהל התפעול של כנסת הרבנים אם הם זקוקים לסיוע כלכלי. ההתמכרות כשלעצמה אינה מוגדרת כהפרת הקוד. אך אם ההתמכרות מובילה להתנהגות בלתי הולמת או לביצוע פעולה שמפרה את הקוד, העובדה שהרב/ה סובל/ת מהתמכרות לא תפחית מחומרת ההפרה.

חבר/ת כנסת הרבנים לא יסכנו אדם עקב התמכרות או שימוש בחומרים אסורים. מובאות להלן דוגמאות להפרת הקוד האתי שקשורות להתמכרות:

- נהיגה תחת השפעת אלכוהול או לקות כלשהי;
- העמדת אדם אחר בידועין במצב שבו יש לו סיכון להידבק במחלת מין;
- לקיחת הלוואה או גניבת כספים שישמשו לספק את ההתמכרות;
- כל התנהלות מתעללת או לא נאותה.

פרק 16: נורמות לגבי ציות לוועד הכבוד

חבר/ת כנסת הרבנים שמסרב/ת לשתף פעולה עם חקירת ועד הכבוד בעניין תלונה שהוגשה נגדם, או שמסרב/ת לפעול על פי קביעה או דרישה של ועד הכבוד, יהיו חשופים להשעיה או לשלילת החברות בכנסת הרבנים.

חבר/ת כנסת הרבנים שפורש/ת מהארגון באחד מהמצבים הבאים, יורחקו מכנסת הרבנים בגין חוסר שיתוף פעולה, ויהיו חשופים לכל התנאים של שלילת חברות כפי שמפורט בנהלי העבודה של ועד הכבוד:

- אם חבר/ת כנסת הרבנים פורש/ת במהלך או בעקבות קבלת הודעה על תלונה שהוגשה לוועד הכבוד;
- אם חבר/ת כנסת הרבנים פורש/ת במהלך או בעקבות תהליך בירור התלונה על ידי ועד הכבוד;
- אם חבר/ת כנסת הרבנים פורש/ת במהלך או בעקבות קבלת ממצאי התהליך כאשר התלונה נמצאה כמוצדקת ו/או בעקבות פסיקה בעניין ההשלכות.

לאחר שלילת החברות של רב או רבה בכנסת הרבנים, שמם יופיע באתר האינטרנט הציבורי של כנסת הרבנים עם הסבר שהחברות נשללה לפי פרק 16 בקוד האתי עקב אי ציות, תוך ציון הפרק בקוד שבו נעשתה לכאורה ההפרה מלכתחילה.

פרק 17: נורמות לגבי פרקטיקה דתית

מצופה מחברי כנסת הרבנים למלא את המחויבויות שלהם כחברי הארגון וליישם את המדיניות ההלכתית והמנהלית שקבעה כנסת הרבנים. חתימה על טופס בקשת ההצטרפות לכנסת הרבנים מהווה הסכמה לציית למדיניות של כנסת הרבנים ולקוד האתי המקצועי שלה. לפיכך, בעוד כנסת הרבנים דוגלת במעמד המרא דאתרא של הרבנים/רבנות, שמטיל על כל רב/ה את האחריות לקבוע פרמטרים הלכתיים עבור הקהילה, המוסד או הארגון שלהם, מצופה שהחלטות והפסיקות של כנסת הרבנים ושל ועד ההלכה (the Committee on Jewish Law and Standards—CJLS) ישמשו נר לרגלי חברי כנסת הרבנים וקהילותיהם. הנורמות לגבי פרקטיקה דתית מחייבות את כל חברי כנסת הרבנים. נורמות אלה נקבעות על ידי ועד ההלכה ומקבלות אישור בוועידה השנתית של כנסת הרבנים. הפרה של נורמות לגבי פרקטיקה דתית בדרך כלל תגרור סילוק מכנסת הרבנים. נורמות עדכניות לגבי פרקטיקה דתית כוללות:

מעמד יהודי וגיוור

רבנות ורבנים של התנועה המסורתית/קונסרבטיבית רשאים להעניק מעמד רשמי כיהודי רק לאדם שנולד לאם יהודייה או שהתגייר ועשה טבילה וברית מילה (לזכר), כפי שאושר על ידי בית הדין. לכל חבר/ה בכנסת הרבנים שמורה הזכות לפנות לקבל חוות דעת מוועד ההלכה בכל מקרה שיש בו נסיבות יוצאות דופן.

עריכת טקסי חתונה וסידור גט (גירושין)

רבנות ורבנים של התנועה המסורתית/קונסרבטיבית רשאים לקחת חלק בכל תפקיד בטקס חתונה מכל סוג של אדם שהיה נשוי קודם ליהודי/ה, רק אם הנישואין הקודמים פקעו עקב מותו של בן/בת הזוג או באמצעות גירושין הן על פי החוק האזרחי והן על פי ההלכה. גירושין הלכתיים יתבצעו באמצעות גט, הפקעה בצורה אחרת שאושרה על ידי ועד ההלכה או באמצעות פעולה של בית הדין המשותף.

עריכת טקסי חתונה

רבנות ורבנים של התנועה המסורתית/קונסרבטיבית רשאים לערוך טקסי נישואין רק אם שני בני הזוג יהודים. עריכת הטקס, משמעה חתימה על מסמכים או השתתפות מילולית בכל דרך שהיא. הנורמה לגבי הפרקטיקה הדתית הזאת אינה מתייחסת להשתתפות כאורח/ת בחתונה שבה רק אחד מבני הזוג יהודי.

פרק 18: נורמות לגבי התנהלות של חברי וחברות כנסת הרבנים **בניקיון כפיים בכל הנוגע לכנסת הרבנים**

מדיניות מנהלית ופרמטרים של פרקטיקה דתית מופצים על ידי הוועד המנהל של כנסת הרבנים ומחייבים את כל חברי כנסת הרבנים. בעת הזאת, אלה כוללים:

רשומות

עדכון כנסת הרבנים בכתובת הנוכחית ובמקום העבודה, אם יש. כנסת הרבנים עושה כל מאמץ לשמור על קשר עם חבריה. אם קשר כזה לא יוכל להתקיים משום שחבר/ה לא סיפק/ה לכנסת הרבנים כתובת מעודכנת, החברות בכנסת הרבנים תפקע לאחר שנה, וחידוש החברות יתאפשר רק באמצעות הגשת טופס בקשה לוועדת החברות.

דמי חבר

מילוי והגשה של טפסי דמי החבר ותשלום דמי החבר במועדם. חבר/ה שלא יגישו את הטפסים ולא ישלמו את דמי החבר במלואם עלולים להיות מושעים או שחברותם בכנסת הרבנים תישלל. כמו כן, כנסת הרבנים מצפה שכל חבריה ישלמו במועדן התחייבויות כספיות אחרות, כגון תשלום עבור השתתפות בוועידה או בסמינרים.

מדיניות כנסת הרבנים

ציות למדיניות שנקבעה בוועדות של כנסת הרבנים ושאושרה בוועד המנהל. עם ועדות אלה נמנות ועדת האיוש, ועדת החברות, ועד הכבוד, בית הדין המשותף, וכד'.

מדיניות אזורית

ציות לנהלים אזוריים במטרה לחזק שיתוף פעולה בין רבנים ולטפח לכידות בקהילה. מדיניות אזורית תעלה בקנה אחד עם זאת של כנסת הרבנים ותהיה נתונה לפיקוח ואישור של הוועד המנהל. רבנים המתגוררים או עובדים באזור מסוים לתקופה קצובה יצייתו למדיניות האזורית במקום שבו הם נמצאים.

סמיכה פרטית

חברי כנסת הרבנים אינם רשאים להסמיך אנשים לרבנות באופן פרטי. כנסת הרבנים מתנגדת בתוקף לסמיכה פרטית שכן היא פוגעת ברף הגבוה של לימודי הרבנות וההכשרה, ומשום שהיא מערערת את האמון והכבוד שרוכשים כלפי מקצוע הרבנות.

נישואין אזרחיים

עמיתים ישמשו אך ורק בתפקידים רבניים, ולא ייטלו חלק בעריכת טקס נישואין אזרחי המנותק מטקס דתי או כל טקס או אירוע אחר. רבנים לא יערכו טקס נישואין אם לא התקבל קודם רישיון אזרחי לנישואין, במקומות שבהם רישיון כזה נדרש על ידי הרשויות. במקרים של נישואין חד-מיניים, יש להנפיק קודם רישיון אזרחי לנישואין, אלא אם באותה מדינה או ארץ אין אפשרות לזוגות חד-מיניים להוציא רישיון כזה. בטקסי נישואין הנערכים בישראל, רישיון אזרחי אינו נדרש רק כאשר שני בני הזוג הם אזרחי ישראל ו/או תושבי קבע בה, ומתגוררים בה רשמית דרך קבע. בכל מקרה אחר, נדרש רישיון אזרחי.

סידור גיטין/גירושין

מדיניות הוועד המנהל היא שרשאים לסדר גיטין רק מסדרי גיטין מוסמכים שמשתתפים בפרויקט של רישום גירושין של בית הדין המשותף. חבר/ת כנסת הרבנים רשאים לפנות ליו"ר בית הדין המשותף בבקשה לאישור שימוש במסדר גיטין אחר, בתנאי שהחבר/ה יספק/תספק לבית הדין המשותף את פרטי הגט הנדרשים עבור פרויקט הרישום של בית הדין המשותף.

אי-ציות למדיניות כנסת הרבנים ו/או לקוד האתי המקצועי עלול להוביל לנקיטת צעדים משמעתיים. הפרות של מדיניות מנהלית, לדוגמה הפרה של מדיניות האיוש או אי-תשלום דמי חבר כנדרש, ייבחנו על ידי הוועדה הרלוונטית בכנסת הרבנים, (ועדת האיוש, הוועדה הניהולית, וכד'), וצעדים משמעתיים יינקטו בהתאם להמלצת אותה ועדה. הפרות אתיות, מוסריות ודתיות יופנו לטיפול ועד הכבוד. במקרה הצורך, ועד הכבוד יעביר המלצה לוועדה הניהולית לנקיטת צעדים משמעתיים שתקבל תוקף באמצעות הצבעה בוועד המנהל.

פרק 19: נורמות לגבי סודיות

חברי וחברות כנסת הרבנים פועלים מתוך אמון קדוש. הם מחויבים מבחינה אתית לשמור על סודיות בנוגע לכל מידע שהובא לידיעתם על בסיס חסוי מטעם constituents, אנשי צוות וחברי הקהילה. חובת הסודיות הזו נמשכת גם לאחר שהקשר המקצועי הסתיים, או לאחר מותו/ה של האדם. למעט במצבי החירום המפורטים להלן, על חברי כנסת הרבנים לקבוע את אופי הסודיות כבר בתחילת קשר הייעוץ. אם חבר/ת כנסת הרבנים אינו/ה בטוח/ה האם מידע משותף בסוד, עליו/ה לבקש הבהרה מהאדם לפני כל גילוי.

גבולות הסודיות

חובת הסודיות אינה מוחלטת. להלן רשימת הנסיבות שבהן חבר/ת כנסת הרבנים אינו/ה מוגבל/ת מגילוי מכוח חובת הסודיות. בנסיבות אלה, על חברי כנסת הרבנים לדווח לרשויות המתאימות או לאנשי מקצוע מוסמכים, כדי למנוע נזק משמעותי:

- **איום של פגיעה עצמית או אלימות:** כאשר קיים איום נתפס של פגיעה באדם שמגלה את המידע או באחרים.
- **פגיעה באוכלוסיות פגיעות:** על רבנים לציית לכל חוקי הרשות השיפוטית הרלוונטית בנוגע לחובת דיווח על חשד להתעללות בילדים, התעללות בקשישים או הזנחה. הרבנים אחראים לשמור על ידע מעודכן בנוגע לחוקי הדיווח במקום עבודתם.
- **אלימות במשפחה:** במקרים של אלימות במשפחה - המוגדרת כדפוס של שליטה כפייתית הכולל התעללות פיזית, מינית, נפשית או רגשית - האחריות העיקרית של הרב/ה היא בטיחות הקורבן.
- **סיכון התנהגותי מיידי:** כאשר התנהגויות כרוניות, כגון התמכרות לחומרים ממכרים או להימורים, יוצרות סכנה ברורה ומיידית לבטיחותו/ה או לחייו/ה של האדם או של התלויים בו/בה.

כאשר רב/ה חווה קונפליקט אתי בנוגע להפרת סודיות, מומלץ לו/ה לפנות לייעוץ מרכז/ת האתיקה של כנסת הרבנים, מיו"ר ועד הכבוד, מנציג/ת אזורי/ת של ועד הכבוד, או מאיש/אשת הקשר המקצועי/ת לוועד הכבוד.¹⁶

¹⁶ רבנים הפועלים בארצות הברית פועלים מכוח חיסיון כומר-מתוודה (priest-penitent privilege) המוכר בחוק.

סיכום

וְעִשְׂתִּי הַיָּשָׁר וְהַטּוֹב בְּעֵינֵי ה' לְמַעַן יִיטֵב לִּי. דברים ו':י"ח

קוד אתי מקצועי זה אמנם מקיף, אך בוודאי שאינו מתייחס לכל מקרה אפשרי. מובן שמטרתנו היא שחברי וחברות כנסת הרבנים יצייתו לקוד ככתבו וכלשונו וגם יתנהלו על פי רוח הקוד. ועד הכבוד אוקף את הקוד מתוך אותה הבנה.

אולם עיקר כוונתנו הוא שהקוד ישמש את חברינו כמדריך וכמקור למידה. לאחר שיכירו אותו, הקוד יסייע לחברי וחברות כנסת הרבנים לחשוב על מצבים שעשויים להתרחש בתקופת כהונתם כרבנים ובעת שהם מבצעים את המוטל עליהם במסגרת החיים המקצועיים והפרטיים שלהם. או אז, הם יוכלו לקבל החלטות בהתאם ולהתייעץ כאשר הדבר נדרש.

ההתנהגות של כל חבר/ה בכנסת הרבנים לא רק משפיעה על עצמם, על משפחתם הקרובה ועל הקהילה שלהם, אלא היא גם מביאה כבוד או קלון לחברים אחרים בכנסת הרבנים ולמוסד הרבנות בכלל. הקוד מביא את האחריות המשותפת שלנו כרבנים/רבות לוודא שנביא ברכה לאלה שאנחנו חיים ועובדים איתם, וזה לזה כקהילה של עמיתים.

בעודנו שואפים לממש את הציפיות המפורטות בקוד, אנחנו יודעים שהוא שואב השראה מחוכמתה ותורתה של המסורת היהודית. כשנלמד אותו ונתחייב לציית לו כמיטב יכולנו, ניזכר בתפילה שאנו אומרים באותו רגע אינטימי שבו אנחנו פותחים את ארון הקודש ומתכוונים ללימוד התורה בשבתות וחגים: 'הא רעוא קדמך דתפתח לבי באוריתא ותשלים משאלין דלבי ולבא דכל עמך ישראל לטב ולחיין ולשלם.' "מי יתן שתפתח את ליבי לתורתך, ושתמלא את משאלות ליבי ושל כל עמך ישראל לטוב, לחיים ולשלום. אמן".

הרב ג'ייקוב בלומנטל
נשיא כנסת הרבנים, ה'תשפ"ה